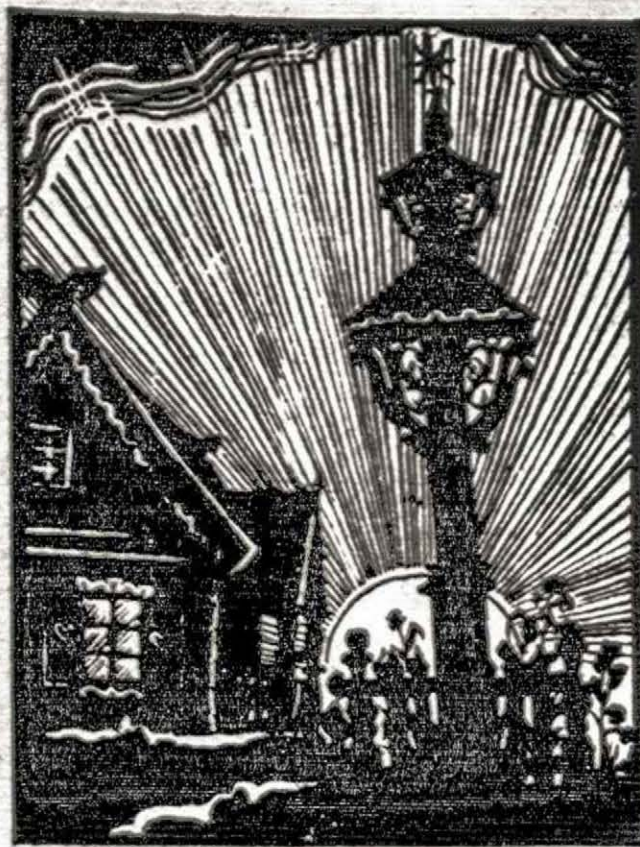

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

Nr. 14 (67)

TORONTO, Ontario, 1951 m. Balandžio (April) 5 d.

Kaina 10¢

1704
The Lights of Homeland
Lithuanian Weekly
Published by the Lithuanian
R.C. Cultural Society
of Canada
Authorized as Second Class
Mail Post Office Department
Ottawa
SAVAITRAŠTIS
Leidžia Kanados Lietuvių
Katalikų Kultūros Draugija
941 Dundas St. W., Toronto

STUDENTIJOS REIKALU

"TŽ" Nr. 19 šioje vietoje mes kelėme pasirošimo ateities darbams reikalą. Jau tada nurodėme, kad viena didžiausių problemų ateities Lietuvai bus vakarietiška paruoštos inteligentijos klausimas, nes senoji karta jau bus pasenusi arba senstėjusi, o dabarties Lietuvoje išaugusioji bus, kad ir išsilgusi Vakrų, bet apie juos nieko arba labai mažai žinos, o tam tikra dalis jų juos žiūrės per bolševikinės propagandos jai dabar uždedamus akinius. Nebūkim lengvatikiai ir nemanykim, kad tokių visai nebus. Bus. Juos spės išsiuginti politrukinė sistema. Ir jei jie nepatirs tiesos apie vakarietiškąją kultūrą savo šeimose arba iš kitų neoficialių šaltinių, tai ir liks su naujaisiais akiniais, žvairakiojią ir viską, kas vakarietiška. Nemanykim, kad ir kūdikiai permato kanonados "šviesa iš Kremliaus" tikrąją vertę.

Mes neprivailome taip pat manyti. Kad rasime ten turtumą. Ne. Rasime gyvenimą, kurio visos kertes bus bus kuo nors užpildytos. Inteligentijos taip pat bus, tik sovietinės. Bet niekas negalės pasakyti, kad ji nelietuviška, kad ji neturi balso krašto tvarkyme. Jos didžioji dalis bus Tantalos kančias išskentėjusi, bet ji vistik bus sovietinės erudicijos, veikianti tos kultūros komplekso ir savo galvosienos ir savo veiksmuose. Jai imponuoti ir ją patraukti galės tik tie, kas tikrai galės pasirodyti pranašesnis, kas užimponuos savo kitiškos formos asmenybe bei žinių bagažu.

Mes galime čia paruošti daugybę gražiausių projektų. Nors jie, tarkime, tiks ir krašto sąlygom — leiskime, kad pasieksime stebuklo ir jas atspėsimė, — nors jie visiškai derinsis pasaulinėm ūkinėm ir minties srovėm, bet kas iš to, jei nebus kas imtųsi juos vykdyti, jei juos tik siųs ir archyva, sakdami, kad tai brangūs mūsų kultūros istorijos dokumentai, vaisius senosios perijodo veteranų darbo, kai jie "nieko nepamiršo ir nieko neišmoko".

Ateities gyvenimas galės būti veikiamas ne projektu, kad ir labai apgalvotų ir detalizuotų, bet gyvų veikiančių individų.

O kur mes jų gausime, iš kur jų atsirast, jei dabar jie neruošiami. Juk kaip daug turime studentinio amžiaus jaunimo ir kaip mažai jų tęsia savo studijas arba jas pradeda. Tik mažytės skelvdros. Net nuostabu, kad taip mažai. O kodėl?

Zinoma, tai didelė problema, labai šakota, tad šį kartą jos visos neliesime. Bet labai norėtume atkreipti visuomenės akis į tuos, kurie visdėlto ryžtasi ir rankų nenuleisdžia. Yra ir tokių.

Tremties laikotarpį Vokietijoje ir Austrijoje, o iš dalies ir kituose kraštuose, studijuojančių buvo nemaža. Jie buvo skaitomi jau ne dešimtimis ir net nebe šimtais. Nelengvos buvo sąlygos ir tada, bet tada nors duos kasnis buvo daugumai visdėlto užtikrintas. Tremtiniamis studentams paramos davė UNRRA, o vėliau IRO, padėdavo ir BALF per L. Raud. Kryžius. Bet nuo 1950 m. liepos 1 d. betkokia IRO parama studentams tremtiniamis yra nutraukta. Dar 1950 m. kovo 31 d. buvo paskelbta, kad visi studentai privalo grįžti į stovyklas ir pasirošyti emigracijai. Daugelis pabugo netęsėsi be jokios paramos studijuoti, mokslą nutraukė ir išvyko į... miškų, kasyklų ar fabrių darbus. Bet tam tikra dalis pasiryžo rizikuoti viskuo ir liko universitetuose tęsti mokslą.

Ar nesutiksime, kad tai buvo didelis pasiaukojimas? Jie puikiai žino, kad studijos išeivijoje

asmenišką naudą neduos, nes jų diplomų emigraciniuose kraštuose nepripažįsta ir jįjems teks kada nors vistiek atsidurti tuose pačiuose darbuose, kaip senajai inteligentijos kartai. Be to, jie žinojo, kad pasirinkdami studijas jie neteko galimybės pasinaudoti emigracijos lengvatomis, ir vėliau turės patys išsiveržti į platesnių galimybių kraštus. Bet jie liko. Jie pasiaukoję savo jaunatvės troškuliui mokytis, savajam idealizmui ir reikalui pasirošyti ateities darbui tėvyneje.

O iš ko jie turi gyventi? Kur rasti pragyvenimo šaltinį sugriau tame krašte, kuriame į kiekvieną svetimą kreiavai žūrima, kuriame ir be jų milijonai neturi iš ko gyventi? Vokiečių įstaigos bei imonės darbo jiems neduos ir negali duoti. Jų labiau stipendijų. Dėl to nesistebėkime, kad neseniai spaudoje skaitėme pagalbos šauksmą Lietuvių Studentų Sąjungos Vokietijoje, nesistebėkime, kad panašų šauksmą į pasaulį paskelbė Tarptautinė Studentų Tremtinių Taryba, sudaryta iš visų tautinių studentų sąjungų atstovų. O kur atgarsiai? Ar išklaušė kas to šauksmą? Deja, neteko girdėti.

Yra dar antroji, žymiai didesnė studentinio jaunimo dalis, kuri jau atvyko šiaurės vandenyno. O kas su ja? Jos labai mažytė dalelė tetesija studijas. Kiti tebedūsta kasyklose, miškuose ar fabrikuose. Vieni jų dar nemeta svajonės grįžti į akademinių suolų dirbą, kaupia pinigų, kad po metų ar dviejų galėtų studijuoti. Bet nemaža dalis jau yra palaužta ir ne tik atsisakė troškulo mokytis, prisiglausti prie kurios nors Alma Mater bendruomenės, bet net nusigrėžė nuo kultūrinio intereso, sunkiai uždirbtąjį dolerį naudoja dienos reikalams bei malonumams arba geriausiui atveju, "juodajai dienai" užtikrinti.

Šių pastarųjų mes negalime kaltinti, nes padėtis tikrai tragiška. Ir anų pasiryžėlių dalis kitaip palūžo. Bėruodami sau kelią į akademinę bendruomenę, kaip kurie net sanatorijose atsidūrė. Sveikata palūžo. Pagaliau ir moraliniai aruodai ne visų vienodai kupini. Taip buvo normaliose gyvenimo sąlygose, taip ir dabar yra, taip ir bus. Mes konstatuojame tik faktą, kad vieni palūžo, moraliai, antri fiziškai, o tretie sunkiai grumiasi, pasiryžę studijuoti ir be lėšų, o pagalbos iš niekur nesulaukia.

Pagaliau primintina dar trečioji jaunimo rūšis, taip pat tinkanti studijoms, tai naujas prieauglis, šito laipsnio priaugęs jau emigracijoje. Jų padėtis maždaug ta pati, kaip antrosios kategorijos.

Taigi turime tris studentiškojo jaunimo rūšis: tebedustuojančių ir neturinčių duonos tremtyje, iš akademinio suolo išblokštų ir duonos uždabavimą emigracijoje, kurių dalis dar tebesvajoja į studijas grįžti užkalus pinigų, ir pagaliau kasmet priaugančią naująją kartą.

Yra šventa teisybė, kad mes esame visi gyvenimo labai apalmdyti, kad "amerikos", kur doleriai iš dangaus krenta, nerodome, kad turime begales ir labai aktualius reikalus, tačiau negalime nesutikti, kad gyvos jėgos paruošimo reikalas yra nemažesnis už daugelį kitų, taip pat neneiginių reikalų. Už daugelį jų jis yra daug didesnis, bet deja visiškai apleistas.

Studentija skursta tremtyje, skursta drąsieji išeivijoje įsiterpę į mokyklas, o niekas nepasirūpina, kad nors protarpiais galima būtų juos sušelpiti šioiomis tikiomis pasukolomis, jei ne neklaizama parama. Nuostabu,

JAV pasiruos per 2 metus

Gynybos mobilizacijos skyriaus viršininkas Charles E. Wilson pateikė pranešimą apie padėtį prezidentui Trumanui. Jis nurodo, kad nuo Korėjos karo pradžios JAV karinės pajėgos padvigubėję ir beveik pasiekė 3 milijonų vyrų. Karinių užsakymų esą padaroma beveik po \$1.000.000.000 kas savaitę. Per pastaruosius 12 mėn. JAV savo sąjungininkams išsiuntusios karinių medžiagų daugiau kaip 1.000.000 tonų. Per sekančius 2 metus JAV busiančios visiškai pasiruošusios ir galėsiančios kiekvieną momentą įvykdyti visuotinę mobilizaciją, nugalėsiančios taip pat metalų trūkumą. Tačiau per tą metą bū-

siąs didelis pavojus infliacijos, kuri galinti pakirsti visą ūkinį krašto pajėgumą. Pavojų susidaryr dėl to, kad karinė gamyba išsukianti prekių trūkumą.

Maršalio planą vykdytojai praneša, kad nuo jo pradžios Europai išmesta prekių už apie 11 milijonų dol. Tačiau dabar esą siunčiama tik ginklų bei karinių medžiagų, o maisto tik tais atvejais, kai tai būna surišta su krašto pajėgumo stiprinimu.

Senato ir atstovų rūmų ūkinis komitetas taip pat perspėja dėl infliacijos pavojaus ir ragina parlamentą stropiau vykdyti kainų ir atlyginimų kontrolę.

Suvaržys sovietų judėjimą JAV

JAV užsienių reikalų ministerija pranešė Kongresui, jog esant reikalui, ji norėtų uždrausti sovietams važinėti po kraštą. Tai išreikalavęs Mass. kongreso atstovas Thomas J. Lane. Iki šiol sovietai galėjo važinėti, kur jie tik norėjo, kai tuo tarpu amerikiečiams Sovietų Sąjungoje draudžiama įkelti koją į plačiausias sritis, įskaitant Baltijos valstybes ir kai kuriuos miestus.

Gerei apie Sovietų Sąjungą informuotos įstaigos nurodo, jog užsieniečiams draudžiama važinėti net 4 milijonų kvadratinų mylių plote — apytiksliai 16 respublikų ir didelėse dalyse kitų, keturių. Iš 89 sov. kontroliuojamų miestų, turinčių daugiau 100.000 gyventojų, 57 yra "tabu" svetimaučiams. Jų tarpe yra Kievai, Vilnius, Minskas. Užsieniečiams griežtai draudžiama pasirodyti išilgai vakarinės sovietų zonos — per Baltijos valstybes, Lenkiją, Rumuniją iki pat

Juodųjų jūrų. Griežtai draudžiama sritis yra Krimas, Doneco anglių rajonas ir beveik visos Kaukazas, Užkaukazė ir didesnė dalis Sibiro.

Britai peržengti 38 paralelę bijo Gynimo ministeris E. Shinwell pareiškė, kad prieš peržengiant 38 paralelę turėtų būti pasitarta su visomis kovose dalyvaujančiomis valstybėmis. Sienos peržengimas esąs reikalas, kurio negalinti spręsti karinė vadovybė. D. Britanija nenorinti priėmti tokios padėties, kad konfliktas išsipletų net į visą pasaulį. Reikia siekti tokios padėties, kad galima būtų pradėti derėtis su Kinija.

Kanada reikalauja JAV užsakymų

Kanados krašto apsaugos ministeris Claxton, kalbėdamas Naujorko, išdėstė karinio pasirošimo bendradarbiavimo planą. Kas esą padaryta, dar nepakanka. Kanada visiškai prisitaisanti prie JAV, kad lengviau būtų suorganizuoti bendrą gynybą. Ji perėmusi amerikoniškąją karinę doktriną ir vykdanči bendro gynybos pasirošimus.

Kanada, pasak, Claxtono, laukianti, kad JAV greičiau nuspręstų prisidėti prie St. Lawrence kanalo plano, kurio reikalingumą pripažįstanti visa Kanada. Toliau Kanada pageidaujanti glaudesnio abiejų kraštų karo pramoninių bendradarbiavimo, t.y. kad JAV duotų didesnių užsakymų Kanados pramonei, nes Kanada tai jau pradėjusi. Kanados nomone nereikia varžyti betkurio krašto laisvės parduoti savo krašto gaminis, nes tuo būdu tvirtinamas jų pajėgumas. Kanada norinti pirkintis tai, ko ji negali pasigaminti, pav. tankus ir sunkiuosius karo vežimus, bet norinti ir kitiems gaminti tai, ką galinti. Kanada 3 metams karo reikalams numatė 5 milijonus. Iš tos sumos nemaža dalis teksianti JAV, bet Kanada laukianti daugiau JAV užsakymų, pakartotinai pabrėžė Claxton.

VLIKas pasveikino Šv. Tėvą

VLIK pasveikino Šv. Tėvą Rysium su popiežiaus Pijaus XII 75 m. sukaktimi VLIKo pirmininkas M. Krupavičius pasiuntė per mons. Montini ir Vatikano sveikinimą, prašydamas perduoti Jo Šventenybei esančių visame pasaulyje laisvųjų ir už geležinės uždangos pavergtųjų lietuvių vardu nuoširdžiausius linkėjimus. Kovo 7 d. gauta iš Vatikano telegrama, kuria už pareikštus linkėjimus reikiama padėka ir Jo Šventenybės teikiamas popiežiaus palaiminimas.

— Liberalų Internacionalo britų skyrius Vasarį 16 d. Southend suruošė didelį mitingą.

Satelitiniuose kraštuose neramu

Iš Belgrado pranešama, kad mažojoje Albanijoje neramu ir vyksta kovos su Maskvai ištikimo Haxha valdžia. Pabėgėliai iš krašto, kurių ypač daug prisirinkę Italijoje, esą išmetami krašte su parašiais iš lėktuvų. Tiranos valdžia juos vadina italų šnipais. Traukia ten ir pabėgėliai iš kitų kraštų. Padėčiai išlaikyti Maskva prisijungusi apie 3-5000 jūrų policijos ir techniškojo personalo. Virš Tiranos nuolat patuliuoja bent du rusų lėktuvai. Italijoje manoma, kad vasarą padėtis dar labiau įsitemps.

Ateina žinių apie neramumus ir iš kitų satelitinių kraštų, kur kominformas imasi griežtų priemonių. Neramumai, pasak vakarų diplomato, kylą dėl ūkinio režimo nepasisekimo.

Iš Jugoslavijos pranešama, kad Rumunijos naftos pramonės rajonuose paskelbtas karo stovis ir pramonė pavesta armijos kontrolei. Dėl kažkurių priežasčių du ministeriai ir vienas viceministeris atleisti, o iš krašto ypač padidėjęs pabėgėlių skaičius. Per vieną mėnesį į Jugoslaviją atbėgė 200.

Lenkijoje prieš pora savaitų atsisakė užsienio r. ministeris Madzilewskis. Oficialiai sakoma, kad dėl sveikatos, bet tikrųjų dėl nesutarimo su Roko-sowskii.

Kariniai užsakymai JAV ir Kanadoje

Kanada yra nepatenkinta, kad jai tenka daugiau karinių reikmenų pirkti JAV negu, kad šios perka Kanadoje.

Kanada pirmiausia užsakanti JAV mokomųjų lėktuvų užplauotam lakūnų apmokymui net už \$100.000.000. Kitokių kariškų užsakymų busi už \$159.000.000. Už \$65.000.000 jau esą užsakyta. Tai daugiausiai užsakymai karinių medžiagų, kuriomis pakeičiamos tos medžiagos bei ginklai, kurie jau užsiusti arba ruošiami siųsti Europon — Olandų, Belgų ir Italų armijoms. Iš viso šiam reikalui busi sunaudota \$162.000.000.

Tuo tarpu JAV Kanadai dar labai mažai tedavė užsakymų: vos už \$17.000.000. Iš tos sumos \$10.000.000 tenka Sorel fabrikuose užsakytiems jūrų patrankoms. Be to, dar yra chemikalų užsakyta už \$2.500.000 ir šiek tiek lėktuvų dalių.

— Otava. — Kanada organizuoja 150.000 oro stebėtojų tinklą sekti galimiems priešo lėktuvų įsiveržimams karo metu. Numatomos stebėjimo stotys visame krašte. Miestuose jos jau yra.

Pranešimas

Lietuvybės Išlaikymo Tarnyba, Goethestr. 16 (14b) Pfullingen, Germany, prašo visų kraštų PLB Valdybų bei LOKUS:

a. siuntinėti jai bent kasdvi savaitinius pranešimus apie savo krašto PLB organizacijos eigą (kas reikalinga ir ELTAI) ir b. paspartinti kartotekų su tvarkymą pagal LIT bendrąsias Nr. 1 ir šiai tarnybai pranešti tiksliais adresus asmenų, paskirti tvarkyti kraštų kartotekas. Minime LIT bendrąsias "Laiškinos lietuvių kartotekai tvarkyti taisyklės" yra atspausdintos brošiūroje PLB Keliu, pusl. 61.

SAVAITĖS ĮVYKIŲ APŽVALGA

Korėjos įvykiai per pastarąją savaitę pasiekė didelę politinę įtampą. 38 paralelė prieita ir nebežinoma, ką toliau daryti. Mac Arthur pareiškė, kad jis esąs pasiryžęs kiekvienu metu susitikti su raudonųjų vadu susitarti dėl paliaubų, visą bylą paliekant spręsti diplomatinio keliu, per Peipingo radio kinai atmetė pasiūlydamsi. Vašingtonas priko MacArthurui, kad tai ne karo vado reikalas. Ypač griežtai prieš kariuomenės vado kišimąsi į politinius reikalus pasisakė Indijos premjeras Nehru, panašiai reagavo ir Londonas. Tuo būdu susitarimo klausimas atmetas, bet nenorima ir kariauti. Ypač bijomasi žengti per 38 paralelę. JAV laikosi nuomonės, kad Mac Arthur tai padaryti įgalios dar spalio mėn. JTO rezolucijos, pavadančios jam sutvarkyti Korėjos reikalą, tad 38 paralelės klausimą sako laiką grynai kariniu klausimu. Tuo tarpu Britai mano, kad tai yra didelės svarbos politinis reikalas ir reikalauja, kad dėl to pasitartų visos kare dalyvaujančios valstybės. Jau prieš trejetą savaitį tokią pareikimą padarė premjeras Attlee, o dabar tai pakartojo karo ministeris Shinwell.

Ar Mac Arthur peržengs sieną, tuo tarpu dar nepasakelbta. Tuo tarpu ją perėję ir vos apie 10 mylių gilyn nuėję pietų korėjiečiai pačiam ryšium pakraštyje kariuomenės tankai taip pat buvo perėję sieną, bet vėl grįžo į savo bazes. Greičiausia prie sienos bus bent kuriam laikui sustota, duota kariuomenei pailsėti, o gal bus užimti net kaikurie taktiškai svarbūs punktai už sienos. Tačiau pastarosiomis dienomis vėl gauta žinių, kad į šiaurę nuo Chunchan raudonieji jau yra sutelkę stiprias pajėgas ir galimas dalykas, bandys pulti. Tuo tarpu tuos telkinius naikina artilerija ir blaško aviacija. Betgi karinės vadovybės nuotaišos yra pasikeitusios. Ji laukia naujų asitrių kovų, nors prieš savaitę kalbėjo apie ramybę.

Japonijos klausimas vykstant Korėjos karui ir nesimantant jo pabaigos darosi vis aktualesnis. Senatorius Dulles toliau tyrinėja dirvą dėl taikos sutarties ir jau padrė tuo reikalu viešą pareikimą. JAV planas esąs Japoniją kaip galima greičiau įjungti į antikomunistinį frontą, bet nesudaryti sąlygų militarizmui vėl atsigauti. To labiausiai bijo Australija su N. Zelandija, kurių pozicija JAV suinterisuotos labiau net negu D. Britanijos. JAV siūlo Japonijai leisti laisvai tvarkyti savo užsienio reikalus ir suorganizuoti savo krašto gynybą, tačiau "talkai" paliekant JAV igulas, kurios ir prižiūrėtų, kad atsiginklavimas nenužengtų per toli, kad nepasiektų pavojingų ribų. Japonijai siūlo pripažinti pilnamis suverenume tik 4 didžiulias salas, su jas supančiomis smulkiosiomis, Riju Kiju ir Bonin salas pavesti JAV mandato teismis. Kurilus pripažinti S. Rusijai, taip pat ir visą Sachaliną, bet su sąlyga, jei ji pasirašys taikos sutartį. Ji gi apie šias derybas nenori nė girdėti.

Irane padėtis labai nepastovi. Nors Teherane veikia karo stovis, tačiau teroristinė musulmonų grupė beveik visai ir buvo kėsintasi taip pat nužudyti ir naująjį premjerą Hussein Alan, o per jų naujuosius metus — kovo 21 d. — norėta nužudyti šachą. Neramu ir visame krašte, o naftos pramonės rajonuose prasidėjo streikai. Premjeras Alan užtikrino D. Britanijos ambasadoriui, kad britų interesus apsaugoti esą imtasi reikiamų priemonių, tačiau britai į naftos surinkimo

uostus arba į gretimas sritis jau pasiuntė karo laivų. Matyti vyksta žūbtūtinis užkulisinis žaidimas. Ar britai savo bendrovės interesus ginti įsikišų su ginklu, galima abejoti, bet, kad neramumai kairurie greičiausia ne be jų žinios dabar vyksta, galima būti tikriems. Nuosaikumu dabar daug ko nebeišgelbėsi, o per toli nuvestą sąjūdį bus priversta ir vyriausybė suvaldyti. Naftos pramonės rajonuose iš 80.000 darbininkų apie 10.000 streikuoja. Kaikur kyla neramumų, davė vyriausybė gubernatoriui, tad teise, reikalui esant, paskelbti ir ten karo stovį.

Paryžiaus konferencijoje vice-ministeriai dar nepriejo prie jokio sprendimo, tačiau iš mirties taško jau išėjusio. Po 4 savaitų "darbo" pasėdžiuose jau nebesitenkinama vien tučiomis prie-kaištavimų kalbomis, bet pradėta vieni kitus spausiti siūlymais. Gavęs naujų instrukcijų, Gromyko nusileido ir nebereikalauja, kad Vokietijos nuginklavimo klausimas būtų svarstomas atskirai, nebereikalauja pradėti nuo Potsdamo susitarimo dėl jos demobilizacijos, bet sukėlė sumišimo prieikalaudamas į ministerių konferencijos programą įrašyti Atlanto pakto ir JAV karinių bazių klausimus. Vakariečiai buvo priversti paprašyti laiko atsakymui paruošti. Gromyko taip pat pasiūlė į darbą tvarką įrašyti Italijos, Bulgarijos, Rumunijos ir Vengrijos taikos sutarčių klausimus. Bendrai gaunama išpūdzio, kad prieinama prie konkrečių klausimų. Viltys, kad pagaliau bus pasiekta šio tokio susitarimo, dideja.

Prancūzijos prezidentas V. Auriol kovo 28 d. laivu Ile de France pasiekė JAV, Naujorką. Šiame kontinente jis išbus 11 d. Pasitarimai su prezidentu Trumanu jau vyksta. Apie ką kalbama, galima numanyti, nors neskelbiama nieko. Beabejo paramos reikalui. Tai rodo ir prez. Auriol pareiškimas, kad Prancūzija pareiškęsi komunistinio pasaulio spaudimą atlaikyti visuose frontuose. Ta pačia proga jis stengėsi plėsti Prancūzijos draugų skaičių ir net 12 amerikiečių rašytojų bei žurnalistų apdovanojo Garbės Legijono įvairiais laipsniais.

Balandžio 5 d. prez. Auriol atvyks į Kanda, kur lankysis Otavoje, Toronte, Montrealy ir Quebec. Jau yra numatytos ir 5 d. priėmimo iškilmės.

JAV kovo 26 d. prasidėjo Pan-amerikos konferencija, kurioje dalyvauja net 20 lotynų Amerikos užsienio r. ministerių. Prezidentas Trumanas, atidarydamas konferenciją, pabrėžė, kad ir Pietų Amerikai atėjęs laikas pasirošti atremti vakarinei hemisferai gresiantį pavojų, kad reikią pakelti pramonę bei padidinti gamybą, ypač karinių medžiagų. Pietų Amerika turinti duoti Europai ir kovojančiai prieš komunistinę Aziją kuo daugiau strateginių medžiagų ir kitų ūkinį gėrybių. Atsakydamas konferencijos vardu, Brazilijos užsienio r. ministeris pažadėjo, kad P. Amerika jai tenkančius uždavinius atliks, tačiau kartu pabrėžė, kad pasakartojimas naujo pasaulinio karo būtų pražūtis P. Amerikai.

Kanados parlamentas baigė velykines atostogas ir susirinko posėdžiui. Senatas pradeda posėdžius balandžio 5 d. Parlamentas pirmiausia svarstys indėnų teisių įstatymą ir šių metų biudžetą, su kuriuo žada ilgai sugaišti, nes padidintos gynybos išlaidos iškelia daug naujų problemų — naujų mokesčių, naujų kitų pajamų šaltinių ir taupumo.

TĖVIŠKĖS ŽIBURIAI

THE LIGHTS OF HOMELAND
SAVAITRAŠTIS

Redaguoja Kolektyvas. Redaktorius Dr. A. Sapoka

Leidžia Kanados Lietuvių Katalikų Kultūros Draugija
Published by Lithuanian R. C. Cultural Society of Canada

Prenumerata Kanadoje ir JAV metams \$4.00, pusmečiui \$2.50
Kituose kraštuose metams \$4.50, pusmečiui \$2.50

Įmokėjė nemaziau \$10,00 skaitomi garbės prenumeratoriais
Adreso pakeitimas 25 ct. (smulkiais pašto ženklais)

941 Dundas St. W., Toronto, Ont. Canada. Telefonas EM 3-4265

Šventės ir kasdienybė

Tautinės šventės verčia mus pasitempti, o paskum susimąstyti ir peržvelgti praeitį, dabartį bei, mislingai žvilgtelti į ateitį.

Gera proga tautinių švenčių metu peržvelgti savo gretas. Naudinga tuo metu persimti visą dabarties tikrovę ir pasiklausti paskaitininkų sugestijų apie ateities galimybes.

Po to ateina kasdienybė. Ateina kasdieninis, įprastas gyvenimas su ta pačia gerai žinoma tvarka ir kažin kokių laukimų.

Du kraštutiniai

Iškilmingų švenčių metu paprastai pagrindinę vietą užima paskaita.

Tačiau paskaitininkas, ypač jei jis improvizuoja, jeigu neturi iš anksto nusistatytą smulkaus plano, ne kartą pereina į vieną ar kitą kraštutinumą, kalbėdamas apie dabartį ar ateitį.

Dabartis ne kartą vaizduojama perdėta juoda: sunkus esančios tremtinio gyvenimas, dar sunkesnis Lietuvoje likusių, o sunkiausias išstremtųjų ir Sibira. Iš kito kalbos atrodytų, kad Lietuvoje viskas apmirę, kad visų jėgos palaužtos arba kad beveik visi išgrūsti prekiniais vagonais.

Kiti, ypačiai mažiau pajėgūs galvoti, pereina į kraštutinį optimizmą ir, pradėdami deklamuoti Maironį ar Baranauką, piešia šviesias išsilaivinimo galimybes, kada vėl netrukus visi šoks į kūrinių darbą. Pastarųjų klausantis, atrodo, kad nė ko griebtis nereikia, nes pačios tarptautinės sąlygos taip klostosi, jog laisvę, kaip nunokęs vaisius, savaimė nukris ir mūsų sterble.

Kas kita kasdienybėje

Kai sugrįžta žmogus iš minėjimų ir namus, jis kelis kartus persvarsto visas kalbas. Jei jam nebuvo duota apgalvotų argumentų, jei nebuvo nurodyta konkrečių žygių, kokių turėtume visi griebtis, — jie neįstengia nustumti sunkaus ir kankinančio nežinios dangčio, kuris ne vieną į nevilį stumia.

Štai, vienas sakos:

— Tas netikrumas, tas amžinas laukimas kažin kokio pasikeitimo, didelio įvykio siurbiasi kaip kirmėlė vis gilyn ir žmogus nenorėdamas viską atidedi rytojui. O tas rytojus kasdien kartojasi...

Kitas dar prideda:

— Jaučiu, kad esu gerokai apsamanojęs. Kuo dar darbo grįžtu „namo“, užstatai radija, paskaitau laikraštį ir jaučiu, kaip malonu nieko neveikti... Ir taip samanos auga ant dūšios ir kūno.

Visų didžiausios dalies kalbos paprastai gi sukasi apie klausimą:

— Kada bus tas karas?...

Švenčių prasmė

Gerai jaučiame, kad švenčių ir minėjimų tikslas nėra tuščiai pašauktas ir prikalbėti nebūtų dalyku. Priešingai, — tai susitelkimo laikas, kada giliau ir iš esmės turi būti svarstoma reali tikrovė ir laukiamai sunkumai.

Esame tarsi kariuomenė, žygiuojanti į paskirties vietą. Bežygiuodami, stabilime tai vienoje, tai kitoje vietoje. Ilsimės rengdami tolimam žygiui. Planuojame, tiriamo, kuriuo keliu ir kokių būdu geriau pasiekti savo paskirtį.

Galima pastebėti, kad giliai telkiasi mūsų žmonės tautinių švenčių metu. Kokie nauji bruožai pradeda slankioti jų veidais, kokiais atodūsiais jie palydi atsikiras mintis.

Susirinkę žmonės ilgisi sustiprinimo. Nori būti uždegti realių žodžių, skambia daina, lyrišku tautinio šokio judesiu. Priešingai, — jie nelaukia sąskaitų suvedimo, nelaukia „gudrios“ praeities kritikos, nelaukia nė pesimizmo.

Tautinės šventės yra mūsų oazės tremties ir politikos dykumoje, yra šalto vandens gurgkšnis

sukepusioms lūpoms. Gal dėl to spaudoje protestuojama, kai kur nors ir kas nors ta proga nori pasilinksinti, pašokti.

Patirtis moko

Kasdienė patirtis moko mus ne tik profesinio darbo srityje, bet ir visuomeninio bei politinio gyvenimo baruose.

Moko ne tik mus, bet ir tuos, kurių rankose tautų laisvės ir gyvybingumo laidas.

Per kelerius tremties metus daug kas pakito. Visų svarbiausia, šiandien daug kam atpuola reikals ieškoti vakariečių politinių ar strateginių klaidų. Patys matome, kaip diena po dienos stiprėja JAV, kaip stiprina savo karines pajėgas D. Britanija, o paskui ją kitos Europos vakarines valstybės.

Antra, matome, kaip gražiai pasimokė daugelis komunizmo garbintojų, gerai įsitikinę, ko siekia ši doktrina. Suskilimas Italijoje, nieko gero nežadąs fermentas Prancūzijoje akivaizdžiai parodo, prie ko prieina akli Kremliaus garbintojai.

Matome taipgi, kaip Lietuvos byla aiškėja tiems, kurie ją anksčiau visai nesidomėjo. Jeigu Amerikos Balsas pasiryžė sustiprinti net Lietuvoje likusių viltis, — galime pasidžiaugti šia visa evoliucija.

— o —

Tai nėra perdėtas optimizmas. Tai tik faktai, kuriuos su patitenkinimu pažymime.

Dabarties metas yra kasdienybė. Darbo, kovos, planų metas. Gerai matome savas eiles, gerai nujauciame net dvasines jėgas.

Ateis laikas, kada ateis Didžioji Šventė — Prisikėlimas. Tai ne pranašystė ir ne poetinis išsireikšimas: tai mūsų visos tautos akis.

Stiprinkime vieni kitus, guosime ir pagriškime tvirtus mūsų įsitikinimus. Tauta — ne paskiras žmogus: jos per kelerius metus ar per dešimtą metų nesunaikins.

J. Kuzmickis.

Jis bailsus nusikaltėlis — valdo net pusantrą ha žemės!

„Kolūkių reikalų tarybos prietas TSRS vyriausybės atstovas Lietuvos TSRS“, drg. A. Svecov vasario pradžioje reikalavo, jog sustambintose kolchozose būtų kuo sąžiningiausiai pildomi Stalino nurodymai. „Deja, mūsų respublikoje labai šurkščiai šie nuostatai pažeidžiami... Yra žinoma, kad susikūrus kolūkiui turi būti suvisuomeninta žemė, gamybos priemonės, sudaryti sėklos ir pašarų fondai, organizuotas bendras darbas ir tuo būdu kurti...“

„Siprinimas visuomeninis ūkis. Tačiau eilėje respublikos kolūkių nevykdomi šie įstatų reikalavimai. Antai, 9 Trakų rajono kolūkiuose arkliai ir inventorius stovi pas atskirus kolūkiečius, nors jie jau susiorganizavę nuo 1949 metų. Sirvintų rajone arkliai ir inventorius nevisuomeninti dar 23 kolūkiuose... Tokių kolūkių yra ir eilėje Kauno srities rajonų. Nesuprantama kodėl Kauno ir Vilniaus sričių vykdomieji komitetai taikosi su šiais iškraipymo faktais...“

Kaikiure kolūkiečiai, užgrobdami visuomenines kolūkių žemes, turi savo sodybinius sklypus, kurie keliskart viršija įstatų nustatytą sodybinio sklypo dydį. Tokių būdų kolūkiečiai sodybinį sklypą iš pagalbinio pajamų šaltinio, koks jis turi būti, paverčia pagrindiniu pajamų šaltiniu. Raseinių „Dubysos“ kolūkyje iš 15 patikrintų sklypų 13 pasirodė didesni negu leista. Paulauskas turėjo 1,10 ha, Nutas — 1,07 ha sklypus. „Žalgirio“ kolūkyje pats pirmininkas Malašauskas turėjo 1,5 ha, o sąskaitininkas Narbutas net 2ha!

Aptartis

Prelato Mykolo Krupavičiaus pareikšti „Eltos biuletenyje“ Nr. 12 kajkurie apibendrinimai, skirti partijoms, verti dėmesio. Tačiau jie prašosi patikslinimo.

Partija yra dalies visuomenės junginys, rikiuojantis tolydžios galvosenos ir nuotaiskos asmenis, siekiančius įstatymine tvarka savo tikslus įgyvendinti valstybėje per valstybinę organizaciją.

Partija yra tik visuomenės dalis junginys. Ji, apimdama dalį visuomenės, turi polėkį kalbėti visų vardu. Vienas geriausių politinių partijų ir jų veiklos aptarėjų, italas Robert Michels, Political parties, 237-238 pusl., New York, 1915, nurodo: „Politinės partijos tenkinasi siaurais junginio interesais, galinčiais veikti prieš daugumos interesus, bet visuomet siekia sutapti su visuoma. Jei tai nevyksta, jos siekia bendrauti su visais piliečiais. Todėl jos šaukia visų vardu kovoti už visus. Tik socialistai kalba apie klase, bet netrukus prideda: jos interesai atitinka visumą“.

Partija, kurios vardas yra kilęs iš lotynų kalbos žodžio pars — dalis, visomis išgalėmis stengiasi įtikinti visumą, kad jų programa geriausiai tinka visai tautai. Tat savaime suprantama. Juk kiekvienis prekybos namai skelbia, kad jų patarnavimas geriausias. Tačiau esama skirtumo. Prekybos namai už visuomenės klaidinimą ar kitų prekybos namų interesų pažeidimą gali būti pabrakuti teismo atsakomybės ir netikimo valdžios. Todėl jokiai krašte partijos nebando save įstatymu įpareigoti, kad ne vien moraliskai būtų aukštesnėje, bet už pažeidimą krašto interesų ir teisiskai atsakyti.

F. S. Oliver, veikale „Politics and Politicians“, 25 p., London, 1934 m., teisingai pastebi: „Nors politikos sąvoka dažnai sutampa su dorovinga elgsena, tačiau tos dvi sritys turi skirtingas šaknis ir skirtingą liemenį. Politiko pirmausias motyvas yra ne ką gero žmonijai ar savo kraštui padaryti, bet pačiam įgyti galią. Tos galios besiekdamas, jis taikosi savo meto doroviskai aplinkai. Negalima paneigti, kad dauguma politikų yra nesaistomi ir savo sąžinės balso. Ir kai politikas siekia valdžios lazdos, žiūrима

ne to ar jis teisingas priemonės naudoja valdžiai siekti, bet ar jos buvo sėkmingos. Trumpai tariant tuo atveju svarstoma jo veiklos išdava. Jei politikas nori sulaukti savųjų ištikimybės, jis neturi pažeisti pasekėjų jausmų sekmėje ar nesėkmėje. Pradžioje jo veikla yra apspręsta dorovingumo ir kitų įtakos. Jei jis tuo metu negali įtikinti savos partijos, jog jo nusistatymas atitinka partinei linkmei, tai pasitraukti iš scenos“.

Šioje aptartyje žymu, jog makiavelizmas pertemptas ant partinio kurpaliaus. Deja, ta makiavelizmą užtikname daugelio kraštų partijose, kurios daug rinkėjams žada balsus gaudant ir daug ko neteisi laimejus.

Partijų analitikai Goetano Mosca, Robert Michels nurodo, kad partijos siekia prisitaikyti bendrosios dorovės pradams. Tačiau tat daroma siekiant valdžios. Kitas klausimas, kurį kelią jos pasirinka įsėdę valdžios vežimam.

Makiavelizmas politikoje leidžia suprasti mūsų Šarūnų atgijimą nūdieniam tarpnyje.

Ne vien partijos, bet ir pavieniai asmenys iš anksto pateikia sąskaitas pagal fiktyvius vekselius. Vienur ir kitur apstu ne tiek logiško samprotavimo, kiek tūščių ambicijų ir praieities sąskaitų. Tariai nuopelnai laikomi tikrais. Pareiga — didvyriškum. Tupčiojimas — veikla. Šių sąvokų sukeitimas, liguistas polinkis valdyti, svetimos įtakos ir intereso skuria tragikomišką fabulą ir pasakiškus, valduotes sukurtus „didvyrius“. Tie „didvyriai“, jei tokiais ir nesijaučia, stengiasi nuduoti kitiems, kurių parama gali būti reikalinga. Norint save iškelti, pagal Machiavelli „Il Principe“ dėstymą, reikia kitus pažeminti nesikaitant su priemonėmis. Vieton kovojančių, veikiančių žmogaus, su mirtingojo kūnu ir krauju, privalumais ir trūkumais, iškeliama kito tipo asmenis: užkulisę tūnantis, tylinčias, bet kieno ir proga besigarsinant, neorganizuojantis, bet kludantis, jei neatitinka jo linkmei.

Tas „pasakiškas“ didvyris tik protarpiais pasireiškia save saistydamas mintimi, jog klaida dažnai veikianč, o ji išvengiama tūniant ir vis ex catedra skelbiant: ir aš esu. Pažymėtina, kad tie asmenys daugumoje yra buvę partiečiai, buvę mūsų aukšti, bet tuščiaviduriai pareigūnai, neretai užsispyrusiai tvirtinę nesąlytiuviais, o tikri lietuviai — dažnai patekę nelemtom kaukion nelietuviškon „orientacijon“. Ar tie XX a. Šarūnai gal lengva širdimi atsiskaityti tamsaus užkulisio kaikiurių pagundų? Ar vien tuščia jų ambicija grįstas jų tariamai lietuviško politinio makiavelizmo kelias, kuriame užkliudomos net kaikiurios mūsų partijos, kurios būk „visuomet sutariančios“?

Tuo „makiavelizmu“ dažnai viena partija pakaltina kitą. Dažnai nūdien nugirstamas priekaištas: „Va, ana partija skelbia tai, o tikrovėje nesikaitydama priemonėmis, eina priešingu keliu“. Jei praeityje dažnai užtikome bepradingumą, nūdien, mūsų partijos atsidūrus grynai lėdijimame lauke, jis dar ryškesnis. Partijos, netekę valstybinės plotmės veiklos ir jų įsijungimas tik kovoje už Lietuvos valstybės atstatymą toli jų nebesaisto moraliskai, kaip taikstantis tautos pritarimo. Jos šiandieną yra ne pilnutinėmis partijomis, siekiančiomis įgyvendinti savo tikslus valstybėje per valstybinę organizaciją, o tik politiniais junginiais, kovojančiais už valstybės politinę nepriklausomybę. Prel. M. Krupavičius teisingai taria: „Ir mūsų partijoms ne metas savo partines programas demonstruoti. Šiuo metu partijos „as“ turėtų sutapti su bendruoju lietuviškuoju „as“. Ar patirytje šis imperatyvas yra tęsimas? Menu, nesuklysiu taręs: nevisuotini. Net ir atitrauktoje partinėje veikloje užtiknama makiavelizmo, nūdien neturinio realios užduoties. Taip pat mes turime sutikti su prel. M. Krupavičium, kai jis tvirtina: „Partijos yra tokios, kokia yra pati visuomenė. Jei partijos serga, tai jos nepasveiks pačios visuomenės nepagydyžiusios...“

Jei kas sakyti: anoji partija yra tai va tokia, o maniškė — kas kita — angelas, pasirodytų tikrai partikešnis už kitus“. Deja, tokių nuotaikų blogio beieskiant, užtikname asmeniniame ir partiniame gyvenime. Tačiau jos nėra priskirtinos vien lietuviams, kuriuose atsispindi aštrus individualizmas ir analitika, dažnai pasigendant logiškų išvadų — sintezio.

Partijos ipareigoja

Mes užtikname VLIKe 10 partijų. (Kaikiurios iš jų savęs nevadina partijomis, bet rezistencinės kovos sąjūdžiais ir gyvybė žada išlaikyti tik iki bus atgauta nepriklausomybė. Red.). Ar jos visos praeityje pateisino savo būti? To negalima tvirtinti. Vienos jų atsirado partijų tarpe, kai turias jaunuolis užsimovė spindinčius batus ir užsilvilkęs pusiau fascistinę uniformą tarė: „Štai sąjūdis“. Kitos srovės lėkniuot neturėjusios minties tapti partijomis atsidūrė tame „žverinčiuje“, kai reikėjo kovoti pogrindyje, o vėliau saistyti lygsvarą.

Atsirado naujos partijos, kurios trumpame tarpnyje sugebėjo atlikti nevisuomet atsakingą vaidmenį ir neapgalvotais žygiais iš lietuvių tautos pareikalauti nereikalingų aukų. Ant jų aukų dedami nauji pamatai, kuriuose įrašo jaunuolių pasiaukojimą ir herojiškumą naujos partijos sąskaiton.

Politiniais samprotavimais, nedemokratiniais sąjūdžiais leis-ta patapti „demokratiškais“. Objektivi plunksna turi pareikšti didesnį pagarbą Vokietijos na-

MANO TREJI METAI MASKVOJE

Stalinas amerikiečio akimis

Sulietuvino PRANYS ALŠENAS

Ar Stalinas yra absoliutus diktatorius, ar, kaip kas mano, tik politbiuro kalnys? — Ar jis laiko savo pažodius, padarytus už konferencijų stalo? — Ar Stalinas yra šilta asmenybė, ar šalta žuvis?

Buvęs JAV ambasadorius Maskvoje, gen. ltn. Walter Bedell Smith, yra parašęs plačius atsiminimus iš ano meto savo politinės veiklos Kremliaus pašonėje — „My three years in Moscow“. Šalto temperamento ir apgalvotos laikysenos ambasadorius, gen. Smith, savo atsiminimuose mėgina duoti atsakymus į subantraštes pastatytus klausimus. Labai suglaustomis jo atsiminimų ištraukomis, kuriose generolas atsargiai piešia Stalino portretą, mėginsime pasinaudoti ir šio straipsnio rėmuose.

Šimtai klausimų grįžus iš Maskvos

— Ar yra bent kokia galimybė susitarti su Stalinu? Ar Stalinas yra absoliutus diktatorius, toks pat blogas, koks buvo Hitleris, planuojas pavergti visą pasaulį? Ar Stalinas skaitytinis atsakingu už Sovietų Sąjungos antiamerikonišką politiką, kuri mūsų kainoja tiek daug energijos ir pinigų bei kelia baimę dėl galimo naujo pasaulinio karo? Ar, galbūt, Stalinas yra vakariečiųko mažumoj, kuris nori taikos su mumis, o jam neleidžia to daryti Kremliaus oligarchija — politbiuras?

Šitie ir kitoki klausimai, kuriais aš buvau apipiltas šimtais kartų, kuomet grįžau iš Maskvos į JAV, rodo mūsų širdies visuomenės ir aukštesniųjų sluoksnių didelį susirūpinimą santykiais su Maskva. Sekamos ir gaudomos nors mažiausios žinutės, ką Stalinas kalba, ką jis daro?...

Daugelis asmenų iš tu, kurie imatė Stalina, kaip absoliutų ir žiaurų diktatorių, siūlė pradėti itin griežtą preventyvinį karą prieš Maskvą ir jį pradėti tučtuojau. Kiti — priešingi mastytojai, — kurie Stalina piešė savo vaizduotėje, kaip „altuistinių lyderį“, galintį eiti į nuolaidų kompromisus, tikinėjo anuos griežtuosius, kad reikėtų aleisti paulyje ideologijos strategijos bazes ir leisti joms dominuoti komunistams...

Be pamintųjų kraštutinių, didelė dalis visuomenės buvo pasyvios taktikos šalininkai. Jie nesilū jokių ekstra priemonių, bet buvo linkę leisti įvykiams plėtotis tokia linkme, kokią ateitis padiktuos.

ciams ir Italijos fašistams tokiais likus, kaip vakarykščio autokrato prisitaikymui užsilvilkus „demokratišką“ švarką. Tačiau jie įtarpdinti bendram tikslui siekti. Ir to žygio niekas nesmerkia.

VLIKe tačiau nesutlipo visos politinės partijos ar politinės atskalos. Ar tat nuoseklų? Jei Lietuvos nepriklausomybė yra vėriausias nedalomas tikslas, tai ir visos priemonės sutelktinos siekti. Teritorinio pobūdžio partija tarkime esanti politinė atskala. Tat padėties nekeičia. Politinių veiksmų įrikiavimu visuotina išjungtama bergždžia trintis. Jei normaliaame valstybės demokratiniaame gyvenime tautos valia apriboja partijų skaičių, nūdieniam tarpnyje negalima tuščiai eikvoti jėgų dėl aiškino, kodėl toji politinė atskala turi dalyvauti politiniame darbe, o kitos privalo atsidurti už durų? Jei politinės partijos turi užgniauti programinę propagandą, tai kiekvienas politinis sambūris, siekiantis bendradarbiauti, turi būti pakviestas kovoti už Lietuvos laisvę. Tarkime — bus pasakyta — pagal esantį statutą nebus vadovaujančių organų pastovumo. O kas kluodo statute įrašyti vieton 50% daugumos tarkime, 66,6% ar 75%? VLIKo statusas yra priemonė rikiuoti jėgoms tikslui siekti. Priemonė negali tapti savavaimingu tikslu.

Politinės partijos statytos iš to geriausio molio, kuris užtiktas visuomenėje. Jei jose pasitaiko šešėlių, jie užtiknami ir neorganizuotoje visuomenėje.

Sviesuomenė ir partijos

XX a. vadinamas katastrofų amžiumi. Jo metu užtiknamos suirutės tariaimai aiškinamos žmogaus nudvasėjimu ir nesuge-

bėjimu sintetiškai išspręsti gyvenimo pateikiamų klausimų. Toji atsakomybė paliečia kiekvieną pilietį, bet ypač vadovaujančią šviesuomenę (elite) — išrinktuosius. Demokratinėje partijoje „išrinktojo“ sąvoka yra platesnė už formaliskai išrinktojo į vadovybę. Toji šviesuomenė turi pasižymėti, ne vien proto aiškumu, gabumais, bet ir numatumu.

Kiekviena partijos vadovybė nėra privatus reikalas. Partijai laimejus rinkimus, jos vadovai tampa valstybės vadovais. Nuo jų sugebėjimų išspręsti valstybės problemas pareina ne vien partijos sekmė, bet ir valstybės tarpimas.

Sviesuomenės aptartis yra ne lengva, tačiau ją galima saistyti šiais sugebėjimų pažymiais: tikrovės pažinimu, numatymu (planavimu), kūriniu (organizavimu), valdymu (administravimu) priežiūra (kontrole) ir kitų įtikinimų (propaganda). Aišku, kad tie visi sugebėjimai retai kada sutapdinami viename asmenyje. Neretai sugebėjimai yra nustelbiami charakterio silpnųjų, kurios pakerta pasitiekimą asmeniu.

Sviesuomenė negali būti išauginta šiltnamiuose. Jei gyvenime yra daug kovos, atrinktoji šviesuomenė turi būti kovinga įgyvendinti ne vien partijos tikslus, bet palikti savo žymę valstybiniam gyvenime. Istoriinėje perspektyvoje pamirštama, kurioms partijoms priklausė asmenybės, kai jos patampa tautos nuosavybe.

Sviesuomenė turi būti geriau teoretiškai paruošiama, kaip amatininkas. Pastarajam sugadinus žaliavą ir pagaminus blogą prekę, yra padaroma nedaugiau žalos (Nukelta į 3 psl.)

rioje teigiama, jog susikirtimas tarp Sovietų Sąjungos ir kapitalistinio pasaulio yra neišvengiamas.

Stalino valdoviškas pajėgumas, kartu su didėjančia jo metų našta, atrodo, nedaro jokių regresinių požymių. Ir, sakytiau, gal nė vienas pasaulyje politikos vyras nebuvo tiek pajėgus ir kietai užsispyręs tokius ilgus metus siekti savo užsibrėžtų tikslų, kaip Stalinas. Nors buvo kalbų apie pasitaikančias Stalino širdies komplikacijas, jos atakas, prieš užsispyrusį to milžiniško krašto vadovą, be to, jis yra sakęs man ir kitiems užsieniečiams, jog gydytojai jam yra nustatę ypatingai rūpestingą dietą, ir uždraudę ilgesnes keliones jūromis arba oru, tačiau Stalinas yra atkaklus gruzinas ir, mano manymu, jis nė nemano paleisti iš rankų valdymo vadžių dar ir tolimoje ateity...

Stalino būdo savybės

Daug kas suka galvas: kas per žmogus yra Stalinas būdo atžvilgiu? Kokios jo manieros, bendra laikysena? Juk tai asmuo, valdąs 200.000.000 Sovietų Sąjungos gyventojų ir pajungęs savo kontrolėn dar apie 100.000.000 žmonių Sovietų Rusijos dominuojamoje kaimyninėse Europos valstybėse. O pulsuojantieji jo politiniai vingiai — teikia vilties ar baimę dar šimtam milijonų laisvojo pasaulio žmonių.

Reikia pripažinti, kad ligi šiol, turbūt, dar nebuvo pasaulyje tokio žmogaus, kuris savo gyvenimu ir politiniais veiksniais būtų teikęs žmonėms tiek skirtingų asociacijų. Vienas amerikietis rašytojas, kuris matęs Stalina daug kartų, tesugebėjo jį nupiešti šitaip: esą Stalinas yra raukšlėto veido ir blogų dantų savi-ninkas. Gi anksčiau buves vienas JAV ambasadorius Sovietų Sąjungoje, rašydamas i namus laišką, posmavo apie Stalino tamsias džentelmeniškas akis ir, be to, esą... „Kiekvienas vaikas norėtų pasidėti jo keliu“.

Winston Churchill, po savo pirmojo susitikimo su Stalinu karo metu, apibūdino jį kaip neįsėsimamos energijos vyrą. Stalinas palikęs jame įspūdį, kuris jo vaizduotėje niekad neišdilsias. Tai, esą, šalta ir giliai galvojanči, be jokių bereikalingų iluzijų, asmenybė...

O ne Rusijos komunistų vadai, kalbėdami apie tą „vyrą su ūsais“, taria jo vardą su didele pagarba ir galvoja kalbą apie kažkokią nežemišką legendarinę asmenybę. (Bus daugiau).

Ar jau laikas teisinti?

Paskutiniuose "Vienybės" numeruose Petras Tarvydas, straipsnyje "Teofilio Tilvyčio Usynė" teisingai pastarąjį, jog jis, rašydamas sovietams, tikrąjį jo pajuoką. Tačiau regis, jog šis straipsnis perankstytas. Šiuo metu kada Tilvytis išrinktas deputatu, kasti jam duobę, tuo atveju jei jis ištikro tyčia iš mas kelių... Jei jis yra savo tautos duobkasy — Petro Tarvydo, be ne buvusio Tilvyčio prieteliaus, straipsnis taptų bevertis.

Tik neseniai, prieš porą savaitę "Tiesa" rašė: "...Tilvytis kovojo už Tarybinę Tėvynę visomis jėgomis, visą talentą... Kapielonas jį išmetė iš gimnazijos už poeziją... Atvykęs į Kauną jis matė, kaip ištaištingai gyveno fabrikantai, bankininkai, kyšininkai ir karjeristai, susikrovę turtus iš darbo žmonių kraujo ir prakaito. Jis matė Kauno gatvėse bedarbių minias ir nuskurdusius valstiečius. Tilvytis tais laikais — rašo J. Baltušis — dar nebuvo subrendęs sąmoningai ir aktyviai kovai už liaudies išvadavimą, bet jo sieloje augo neapykantą... egzistuojančiai tvarkai. 1930 metais pasirodė jo "Artojeilai", vėliau "Dičius", "Kelonė aplink stalą", kuriuose rašytojas demaskuoja valdančiosios klases

"AMERIKOS BALSAS"

"Gerai informuoti lietuvių sluoksniai" paskelbė, jog ryšium su "Amerikos Balso" transliacija prasidėjo suėmėnėjimai visų, kurie susirašinėjo su vakarais ir kitomis teroras. Vilniaus milicijos vadas Sostakovskis įsakė konfiskuoti radio dalis privačiose rankose, Gedvilas pagrasinęs jog visi svetimų radijų klausytojai bus teisiami kaip "šnipai ir išdavikai". Sovietinė spauda prie šingai LAIC žiniomis, apie "Amerikos Balsą" neužsiminė nė žodžio. Tik jau kur kas anksčiau buvo varoma šlykšti melo propaganda.

Naujorko "Laisvė" išsidėjo tu lo M. Galinio straipsnį "Kad jei Lietuvos žmonės ir girdės, tai tik gardžiai pasijuoks", kaip jie juokėsi iš Berlyno vartytosios lietuviškosios propagandos 1944 m.

Tik viena draugas Galinis už miršo paaiškinti, kodėl gi "naujosios gadinės nešėjai" trukdo kiek įmanymai "Amerikos Balsą", "Laisvę" smunka savaitėmis. Paskutiniui laiku jie yra pasiryžę sukelti 10.000 dolerių fondą, bet jiems tas vargiai sekasi nors stato Brooklyno žydų pagalba "Traviatas" ir panašius parengimus.

Kiek suintensyvinamas propagandos karas prieš Sovietus

"ABN Korr." žiniomis, Laisvosios Europos Komiteto vadovybėje padaryta pakeitimų, kurie verčia daryti išvadą, kad jo veik-

smukimą. Įkūrus Tarybų Lietuvą, Teofilus Tilvytis vienas pirmųjų įjungė darban. Vokiečių okupacijos metu Tilvytis buvo suimtas ir įmestas į Kauno kalėjimą, vėliau į Praveniškių prievartojamųjų darbų stovyklą. Jis subrendo idejiškai ir politiškai... Su milžinišku entuziazmu sutiko tarybinę kariuomenę. Išleidžiami jo eilėraščių rinkiniai "Baltijos vėjas", "Sikšnosparniai", demaskavę ardomąją, liaudžiai priešiką reakcinės dvasininkijos veiklą. Bet itin šiltai skaitytojai sutiko aukštai idejinę T. Tilvyčio "Usynę", kurioje jis su dideliu meniniu meistriškumu pavaizdavo Lietuvos darbo žmonių kovą už savo išsivadavimą, parodė naują laimingą gyvenimą, kuris atėjo į Lietuvos kaimą drauge su Tarybų valdžia su kolchozine santarka. Savo eilėraščiuose jis teisingai parodė milžiniškas permainas, kurios pokariniais metais įvyko Tarybų Lietuvoje. Tilvytis dirba daug ir atkakliai. Jis yra rašytojų valdybos narys, eilės redaktorių kolektyvų narys. 1949 metais T. Tilvytis buvo priimtas į VKP(b) gretas. Jis apdovanotas Lenino ordenu ir medaliu "Už šaunų darbą didžiojo Tėvynės kare 1941-1945 m.". Alm.

la bus dar daugiau suintensyvin-ta. Naujuoju pirmininku pakvies-tas 48 m. amerikietis publicistas Charles Douglas Jackson, žurnalo "Fortune" leidėjas ir vicepir-mininkas akc. b-vės, kuri milijoni-niu tiražu leidžia žinomuosius amerikiečių savaitraščius "Time" ir "Life". 1944 m. Jacksonas Eisenhowerio štabe vadovavo psichologinio karo vedimui. "ABN Korr." daro išvadą, jog dabar propagandinis karas prieš Sov. S-gą bus ne tik pagriežtintas, bet dar daugiau: nuo šio laiko jis bus vedamas su tokiu pat intensyvu-mu ir stiliumi, kaip kad jis bu-vo vedamas 1944 m. prieš 3-ji Reichą. Tam tikslui Jacksonas jau dabar 1951 m. paprašė 145 mil. dolerių.

Daugiausia šio komiteto in-ciatyva bus taip pat sustiprintos radijo transliacijos-tautoms už geležinės uždangos. Dar ši pa-vasarį Holzkirchene, netoli Miun-cheno, bus paleistas ir apyvartą 300 kilovatų galingumo siustu-vas, kuris savo transliacijomis apims Sovietų S-gos europinę dalį, Kaukazą, Art. Rytus ir S. Afriką. Išsyk numatytos transla-cijos satelitų kalbomis, ir ABN Korr. pasigenda transliacijų kal-bomis tų tautų, kurios yra Sovi-etuų pavergtos pačioje Sov. S-goje, tai pat, pageidaujant, kad būtų užmegstas ryšys su visais rezistenciniais organais, ne tik su kai kuriais vienašališkais ko-mitetais, nes tai padės geriau at-skleisti visą tiesą apie šurpią bolševikinę tikrovę. Elta.

Persiskyrimai pokarinėje Vokietijoje nepaprastai padidėjo

V. Vokietijos statistikos biuras paskelbė 1946-49 m. persiskyrimų statistiką, kuri rodo labai smarkų persiskyrimų padaugėjimą. 1946 m. persiskyrimų buvo 48.422 arba 111,8 persiskyrimų kiekvienam 100.000 gyventojų. 1947 m. persiskyrimų skaičius pakilo iki 87.013 — 186,4 100.000 gyv. 1949 m. tas skaičius kiek puolė — 79.409, t.y. 166,8 100.000. Tuo būdu pokariniais metais iš-siskyrimų skaičius, lyginant su prieškariniu laikotarpiu yra net padvigubėjęs: 1936-1939 m. vi-

durkis buvo 76 persiskyrimai 100 tūkstančių gyventojų. Apžvelgus Vokietijos provinci-jas, matome, kad daugiausia išsi-siskyrimų tenka Hamburgui—1949 m. veik 600 kiekvienam 100.000 gyv., Bremeniui — 344 ir Šlezvig Holstein — 183,3 iki 210,5, o mažiausia katalikiškoms sritims: Wuerttemberg Hohenzollern — 80,4 1946 m. ir 83,1 1949 m., Pie-turiu Badenui — 109,8 ir Bavarijai nors šioje pastarojoje paskuti-niais metais persiskyrimų skai-čiaus labai padidėjo ir beveik pa-

Kolchozinius rojus. Ukrainiečių pogrindžio kovotojų karikatūra, 1950 m. plačiai išplatinta Ukrainoje, lapelius išlipinant ant sienų ir šiaip paskleidžiant tarp žmonių. Viršuje užrašas: "O valgyti nėra ką", po Stalino portretu sieninė "Kolchozo tiesa". Kolchozo parei-gūnas atneša įsakymų ir potvarkių glėbį.

Kada išgalės laisvės?

Paprastai visuomet gerai infor-muotas britų "The Observer" Nr. 8332 duoda atsakymą į šiuos du ne tik britams, bet ir kiekvienam europiečiui rūpimus klausimus:

1. kam tas milžiniškas ameri-kiečių ginklavimasis ir
2. kas būtų, jei sovietai, su-pratę jo reikšmę, nelaukdami, kol amerikiečiai pasieks pačią sa-vo galybės viršūnę, smogtų tuo-jau. Laikraštis svarstydamas klausimą, kuri valstybė bus ga-lingiausia pasaulyje kariniu at-žvilgiu po poros-trejų metų, pa-žymi, kad be dabartinės kar-tynybos praplėtimo, per pastaru-sius 3 metus — nuo 1950. VII. 1 iki 1953. VI. 30 — JAV apsigin-klavimui skiria 140 milijardų do-lerių. Tada atsiginklavimas bus baigtas. Jo rėmuose numatoma skirti JAV sąjungininkams kur kas didesnė karinė pagalba nei dabar pagal Marshalio planą.

Pasaulis žino, kokių baisių skaičių buvo pasiekę vokiečių ginklavimasis prieš 2-ji karą ir sovietų — jo metu ir po jo. Ta-čiau visa tai, pažymi dienraštis, yra tik njeiks, palyginus su tuo, kokia apimtimi šio tikslo ėmėsi dabar amerikiečiai. Pagal dabar-tinę programą JAV yra pasiry-žusios per pastaruosius 2,5 metų pasidaryti galingesnės negu visas kitas likusias pasaulis, suėmus krūvon draugus, neutraliuosius ir priešus. Jau vien šiais metais amerikiečių gynyba bus 8 kartus didesnė už padidintą britų gyny-bą, o jų išlaidos gynybos reika-lams 1950-1953 m. 5 kartus pra-soks visos Britanijos metinės gy-ventojų pajamas. Tik per 1 me-

tus amerikiečių suteikta savo są-jungininkams karinė parama bus didesnė už visą britų biu-nėdžat.

Tiesa, šiuo metu Rusija turi tam tikrą pranašumą Europos ir Azijos žemyne. Tačiau toji situ-acija pasibaigs po 18 mėnesių. Galimas dalykas, kad ji pramaty-dama tai, gali ryžtis per tuos 18 mėn. smogti bet kuriuo metu, tačiau tai amerikiečių ginklavimą tik dar daugiau pagreitintų. Tie-sa, atsisakydama agresijos Ru-sija gali išsaugoti savo statusą kaip nepriklausoma valstybė. Tačiau dabar jau niekas jai ne-išsaugos tos pozicijos, kurią ji buvo užėmusi pasaulyje 1945-50 m. Mintis apie jėgų pusiausvyrą ir pasaulio pasidalinimą tarp 2 didžiųjų priklauso jau ateičiai, kai Rusija buvo ginkluota, o JA Valstybės neginkluotos. Rusija — jei nenorės imtis savizudžio karo — per porą ar trejetą se-kančių metų iš pirmieilės galy-

bės nusileis tarp antraeilii. JAV nenori dominuoti pasaulyje, jos tik nori, kad dominuotų Jungti-nės Tautos ir galiausiai išgalėtų tie principai, kurie numatyti At-lanto Chartoje, — baigia reikš-mingas pastabas laikraštis.

Dar preciziškiau savo pastabas tuo reikalu formulavo vasario 26 d. "Newsweek". Žurnalo nuomo-ne, Politbiuras atsistoja prieš klausimą: "Ką laisvasis pasaulis darys, kai atsiginklavimas bus baigtas?" Ar mėgins sugniuždy-ti Sovietų režimą? Jei Kremlius įsitikins, jog plataus masto karas per 5 metus neišvengiamas, gali-mas dalykas, jog apsispręs smog-ti dabar. Tačiau ir šiuo atveju geriausi amerikiečių strategai sakosi neišmaną, kaip sovietai galėtų laimėti karą. O neatsakin-giems speliotojams arba apie rei-ka-lą ir nenusivokiantiems — žur-nalas pataria vėrciau laikyti lie-žuvi už dantų. Elta.

Dėdės Samo čekiai visiems iš eilės...

VOKIETIJOS — LENKIJOS SIENŲ KLAUSIMAS AKTUALĖJA

Ryšium su "4 didžiųjų" pasita-rimais ir galimais susitarimais — Rytų Vokietijos žemių ir sienų su Lenkija klausimas darosi vėl ypačiai aktualus. Nors ne daug kas iš lenkų oficialiai drįsta at-sisakyti jiems bolševikų priskir-tųjų sričių ir rytus nuo Oderio-Neisės linijos, bijodami susilauk-ti priekaištų iš komunistinių ele-mentų, kurie skelbia, tas sienas esant "amžinai nustatytas" ir da-bartinį administracinį padalini-mą jau įvykusių faktų, tačiau daugelis laisvajame pasaulyje gyvenančių lenkų yra kiek kito-kios nuomonės: jiems kur kas brangesnė senoji prieškarinė Len-kija, nuo Dauguvos ligi Lvovo. Tos nuomonės, atrodo, laikosi ir Londone esanti lenkų egzilinė vyriausybė.

Tam tikra prasme šiuo atžvil-giu būdinga lenkų emigrantų Prancūzijoje leidžiamo dienra-ščio "Norodowiec" Nr. 249 pa-reikšta nuomonė, kur cituojama vokiečių min. Kaizerio pareikš-mas dėl Berlyno, Sovietų okupa-cijos Rytų Vokietijos zonoj ir ne-tekimo žmonių ir rytus nuo Ode-rio-Neisės linijos. Tas sritis laiko

Kremliaus diktatoriai. Tačiau ateis tokia diena, pažymėjo Kai-zeris, kada lenkų ir vokiečių tau-tos nustatys pačios savo tikrą-sias sienas. Tai numonei pritaria taip pat kancl. Adenaueris. Dien-raštis pasisako už kiek kitiškos krypties paėmimą santykiuose su vokiečiais ir reikiška nuomone, kad jei tie santykiai būtų buvę kitokie, tai greičiausia nebūtų reikėję paaukoti 6 mil. žmonių ir priedo nustoti nepriklausomy-bės. Laikraščio tikinimu, ir pats Pilsudskis buvo draugiškai vo-kiečiams nusiteikęs. Taip pat vo-kiečiai maną, jog lenkai galį tų sričių (i rytus nuo Oderio-Neise) atsisakyti, jei bus atstatyta prieš-karinė Lenkija. Net ir čekų Prha-la rūpinasi, kad Sudetų vokiečiai būtų vėl įkurdinti savo senosio-se žemėse. 1944 m. ir pats lenkų premjeras Arcieševskis per spau-dos konferenciją Londone parei-šęs, kad jis nenori nei Stetino, nei Breslau. Iš artimų Zaleskui sferų laikraščio tikinimu, rei-škama nuomonė, kad amerikie-čiai sutiktų pripažinti tokią len-kų vyriausybę, kuri sutiktų jiems padaryti tam tikrų ūkini-ų nuolaidų Potsdamo sutarties sąskaita. Toliau laikraštis ry-šium su tuo mini paslaptinę buv. lenkų ambasadoriaus Lips-kių vizitą Bonnoje, kur taip pat dalyvavęs Cat. Mackevičius ir Studnickis.

Londone lenkų sluoksniai pa-brėžia, kad lenkams turi būti grąžintos sritys ligi Dauguvos ir Zbručo (R. Galicijoje). Tos sri-tyš jiems yra kur kas svarbes-nės už naujai "suteiktąsias". C. Mackevičius laikraštyje "Lvov i Wilno" atvirai pasisakė už kon-taktą su Bonnos vyriausybe. Tam naujosios sritys yra niekis: jam tikroji Lenkija turi būti Lietu-va, Gudija ir Raud. Rusija. Ap-žvelgęs susidariusią padėtį, laik-raštis gale net siūlo sudaryti to-kį komitetą, kuris pakeistų da-

bartinę lenkų egz. vyriausybę. apjungtų visus lenkus ir susitar-tų su vokiečiais. Tačiau kiti len-kai į tai žiūri kaip į reakcinį kra-štutinių nacionalistų pasireiški-mą. E.

Pabėgėliai suomiai

Du suomiai, savo 60 pėdų mo-toriniu laivėliu per 31 d. perplau-kę Atlantą, 6 mėnesius išlaikyti JAV imigracijos įstaigų žinioje ir neįsileisti, po 50 valandų plu-kimo pasiekė Halifaxą ir prašosi įsileidžiami į Kanadą. Patikrinus ir radus, kad jie atitinka imigra-ciniam Kanados nuostatams, jie galės būti įsileisti. Vienas iš jų čia turi brolių. Iš Suomijos jie pa-bėgę nepakędami gyvenimo Sovi-etu Rusijos pasienį. Jie gyvenę vos 3 mylios nuo sienos.

(Atkelta iš 2 psl.)

los, kiek vertos žaliavos ir sugai-s-tas laikas. To negalima pasakyti apie šios partijos išėjusį blogą valstybininką, kuris gali pažeisti gentkarčių valstybinį gėrį, ne-kalbant apie partijos sugriovimą. Todėl patys gabiausiai turi būti atrenkami, išmokslinami ir prak-tiškai paruošiami valstybiniam darbiui. Jei kas prileistų, kad šis būdas yra tobuliausias, lengvai suklystų. Gyvenime teoretiškai gerai paruošti ir patirti turintie-ji neretai palūžta. Todėl nevel-ti britai valstybiniam gyvenime aukščiau teledo pilnai gyvenimo patikrintus, kad nesulauktų staig-menų. Tačiau toji britų taktika dažnai buvo koreguota, nes ir didelės patirties, bet persėję, jau neturi užtektinai vitališkos ener-gijos. atlikti valstybės užda-vinius.

Šviesuomenės atrankos reika-las mūsųose buvo paliktas nuoša-lyje. Neretai, o ypač pradžioje,

Tremtinių teisinė padėtis Vokietijoje

V. Vokietijos parlamentui vi-sais balsais, išskyrus 2 komunis-tų, priėmus įstatymo projektą, kuriuo 60.000 V. Vokietijoje gy-venančių "be tėvynės užsienie-čių" (Heimatlose Ausländer, tarpe jų taip pat keli tūkstančiai lietuvių) suteikiamos lygios teisės su vokiečių piliečiais, vokie-tai spauda pažymi, kad "nors iš esmės DP reikalai ir toliau lieka okup. organams rezervuoti teis-tyje srityje", betgi minėtieji už-sieniečiai dabar pereina jau į vo-kiečių teisinę jurisdikciją. Tačiau dabar, kaip pažymi "Sueddeut-sche Zeitung", kiekvienas užsie-nietis, kuris turėjo palikti savo

tėvynę dėl politinių ar kitokių sumetimų, jau ne tik okupacinių organų malone ar įsakymu turės plačių teisių, ar reikals eis dėl pripažinimo jo ne Vokietijoje iš-laikytų egzaminų, ar dėl firmos arba sąjungos steigimo. Vokie-čių spauda taip pat reikiška įsi-tikinimą, kad tuo pačiu užsieny esantiems vokiečiams turėtų būti suteiktos panašios teisės ir kad pasauliniu mastu būtų išspres-tas likusių 60 mil. pabėgėlių liki-mas. UP žiniomis, tik vienoj Ko-rėjoj jų yra apie 10 mil. Globos organizacijos ligi vasario pra-džios buvo jų ten suregistravus 4.357.381.

SOCIALINIAI KLAUSIMAI

T. DR. KLEMENSAS ZALALIS, O.F.M.

Leonas XIII privačios nuosavybės gynėjas

Leono XIII laikais socializmas, norėdamas neva tai pagerinti proletarų būklę, mokė, kad reikia atimti iš turtingųjų žemes ir pavesti valstybei ar valsiams, kurie, savuoju ruožtu, darbinin-kams lygiai išdalintų uždarbi. Tai gražus noras, bet pažvelgus į to pasekmes, jis yra nepriimtinas. Socialistų tikslas buvo tik sukir-šinti darbininkus prieš turtuolius, atimti turtus ir pavergti darbi-ninkus valstybės norams ar priklausomybei. Ką Leonas XIII pra-matė, tas ir išsipildė ten, kame buvo igyvendintas Markso ir Engel-so mokslas. Ir kiekvienas lietuvis tai gali patvirtinti, kuris matė Lietuvoje 1940 metais, ar vėliau, turtų pasisavinimą, žemės atida-vimą tik dirbantiems ir dirbančiųjų vėlesnę būklę.

Todėl "Darbininkų Tėvas", jau pat pradžioje "Rerum Novarum" sprendžia nuosavybės klausimą, aiškiai pasisakydamas, kad so-cialistų darbas kenkia darbininkams ir neteisėtai kėsina si į pavel-dėjimus, kurie žmogui priklauso pagal prigimtą teisę, jie keičia valdžios kompetenciją ir ardo socialinę tvarką.

Popiežius įrodo prigimtos nuosavybės teisę, prieš kurią net ir valdžios organai negali pasikėsinti. Juk darbininkas lieja savo prakaitą, panaudoja gabumus, jėgas, sveikatą, kad tik užsidirbtų pragyvenimui šaltinius. Savuoju darbu jis įgyja teisę ne tik į atly-ginimą, bet ir teisę į laisvą jo sunaudojimą. Gi, jei žmogus visko neišleidžia ir santaupas panaudoja nusipirkdamas judomo ar ne-judomo turto, tas turtas tik jam priklauso, o ne valstybei. Be to darbininkas turi galvoti ir apie ateitį, šeimos išauginimą, nelai-mes, senatvę. Tuo rūpintis nėra valstybės pirmoji pareiga, nes žmogus yra atsiradęs pirmiau negu valstybė. Kada nebuvo dar valdžios organų, tada kiekvienas rūpinosi pats savimi, pagal pri-gimtą įstatymą. Dievas, sutvarkydamas žemę, ją atidavė žmo-nijai naudotis. Žemdirbiai naudojasi tiesioginiai iš žemės vaisių, o darbininkai nusiperka, gavę už darbą užmokestį. Taigi, ir vieni ir kiti pragyvena iš darbo ir naudoja šios žemės vaisiais. Nesunaudoti vaistai ar uždarbis gali būti investuoti į turtą. Taip savaime atsi-randa pasaulyje turtingieji, kurie moka susitaupyti, ir neturtin-gieji, kurie vos pragyvena iš darbo. Šis reiškinys buvo ir bus. Juk ne visi žmonės yra vienosios sveikatos, vienosiu gabumu, vienosio sumanumo ar pajėgumo, iš ko išplaukia nelygi socialinė padėtis. Dvi žmonių klasės buvo ir bus. Leonas XIII aiškiai pasisako, kad valstybėje negali būti pilnos visų lygybės. Socialistai to norėtų, bet jie kovoja su pačios prigimties reikalavimais. Atimdami iš savininkų nuosavybę, padaro jiems skriaudą, nes jie turi prigimtą teisę į savo nuosavybę ir ją vėliau pavesti vaikams. Sulyginimas darbininkų irgi yra neteisingas. Tiesa, visi turi teisę dirbti ir pra-gyventi. Bet jie turi teisę į įsigyti nuosavybę. Bet kaip ją gali įsi-gyti, jei paneigiama nuosavybės teisė. Reiškia, darbininkas dirba tik duonos kąsniui, be jokios vilties pagerinti savo ir šeimos gyve-nimą. Vienu žodžiu, socialistinėje santvarkoje, darbininkas tampa valdžios vergu. Štai kame socialistų mokslo neteisingumas.

Popiežius gi pataria žvelgti į dabartinę santvarką taip, kaip ji yra. Reiškia, reikia palikti kiekvienam nuosavybę, kurią turi. Ta-čiau turtingieji ir savininkai yra įpareigoti darbininkų atžvilgiu: "nelaikyti darbininkų vergais, pripažinti kiekvienam jo asme-nišką vertę, kuri jiems, kaip krikščionims priklauso... Darbas žmogaus nežemina, bet teikia jam garbę, nes jis jį įgalina padoriai pelnityti duoną. Yra brutališkumas išnaudoti žmones, kaip kokius daiktus savo pelnui ir vertinti tiek, kiek pajėgia jų raumenys... Darbdaviai turi duoti jiems (t.y. darbininkams) pakankamai laisvo laiko jų dvasiniais reikalams, neįsistatytų jį pavojingam ir įtar-tinam aplinkybės... ir nekludyti jiems rūpintis savo šeima ar susidaryti santaupų. Taip pat neprivalo darbininkas būti apkrautas darbu daugiau, negu jo jėgos išneša, arba tokiu darbu, kuris nesu-tinka su jo amžiumi ar lytimi. Viena iš didžiausių darbdavio parei-gų — duoti kiekvienam tai, kas jam priklauso".

Lietuviškos partijos perspektyvoje

buvo pasikliauta pripuolamu-mais, kurie apsiečiai nusivilino ne-tas laikas. To negalima pasakyti apie šios partijos išėjusį blogą valstybininką, kuris gali pažeisti gentkarčių valstybinį gėrį, ne-kalbant apie partijos sugriovimą. Todėl patys gabiausiai turi būti atrenkami, išmokslinami ir prak-tiškai paruošiami valstybiniam darbiui. Jei kas prileistų, kad šis būdas yra tobuliausias, lengvai suklystų. Gyvenime teoretiškai gerai paruošti ir patirti turintie-ji neretai palūžta. Todėl nevel-ti britai valstybiniam gyvenime aukščiau teledo pilnai gyvenimo patikrintus, kad nesulauktų staig-menų. Tačiau toji britų taktika dažnai buvo koreguota, nes ir didelės patirties, bet persėję, jau neturi užtektinai vitališkos ener-gijos. atlikti valstybės užda-vinius.

Partija yra priemonė

Politinės partijos yra tik prie-monė nužymėtiems tikslams įgy-vendinti, bet ne sau tikslas. Jos siekia įgyvendinti valstybėje tam tikrus tikslus. Tuos tikslus įgy-vendinus ar pakitėjus jos atsto-vaujamųjų nuotakoms, partija gali išnykti. Jos vietoje kuriasi naujos partijos, kurios toliau vei-kia. Geriausias pavyzdys D. Bri-tanijos liberalų — laisvo ūkio partijos išnykimas, nors ji šian-dieną turi žymiai tvirtesnę spau-dą už valdančiosios darbičius.

Partijoms esant priemonėmis nevalia tapti sau tikslu siekiant semti iš valstybinio aruodo ar įgyvendinti fašistinių protekcijo-nizmą valstybėje. Kai partijos palaikomas parazitizmas įsigali valstybėje, tuo pačiu ji yra pa-smerkijama visuomenės.

"Cahiers politique" Nr. 3 apie Prancūzijos partijas štai ką dės-to: "Partijos sąjungos, sąjūdžiai, koalicijos ugdo parazitų įsigalė-jimą. Tuomet tėvynė tampa prie-mone, o pilietis suvaržomas dirbtinai varžtais. Jokia svetima ar sava patirtis, jos logiškas sam-pravimas neįtikina šią dirbtinę nuotaiką pakeisti. Tautiški ar li-berališki sąjūdžiai laikomi pavo-jingomis atsilaisvomis. Prancūzi-jos partijos yra atsilikę sambū-riai, kurie nuolat sapalioja: lais-vas pilietis, suvereninė valsty-bė"... Aš suprantu Prel. M. Krupa-

Red. pastaba. Visuomeninės dif-ferenciacijos, jos kelių išryšk-i-nimų bei diferencijuotos lietuviš-kos visuomenės bendros kovos kelio klausimą redakcija laiko la-bai aktualiu ir teoretiškai ir prak-tiškai, tačiau spėja, kad ir skai-tytojai ne su visomis mūsų bend-radarbio mintimis sutiks, tad šiuo gyvu reikalu lauktų daugiau pasisakymų.

Hamilton. Ont.

Velykinės rekolekcijos

Hamiltono lietuvių katalikų Aušros Vartų parapijos klebono kun. Dr. J. Tadarauko rūpesčiu kovo 19-25 d. vyko misijos — rekolekcijos, kurias vedė jėzuitas kun. tėvas Juozas Vaišnys, „Laiškų Lietuviams“ redaktorius. Pamokslai-konferencijos buvo sakomi kasdien 8 val. 30 min. rytą ir 7 val. 30 min. vak. Hamiltoniečiai lietuviai katalikai ypatingai dėkingi Tėvui Misijonieriui už šias palyginti ilgai užsėdusias rekolekcijas, nes tik tokiu būdu kiekvienas tautietis turėjo pilnas sąlygas susitaikyti su Dievu ir atlikti velykinę išpažintį, nežinūnt kokią dieną savaitės begiję jis turėjo laisvas nuo darbo.

Iš šių rekolekcijų kiekvienam tautiečiui — katalikui, beabejo, pasiliko tikrai pasakius, išryškėjo šios pagrindinės vedamosios mintys: 1. Nuodėmė, kokia ji bebūtų, buvo misijonieriaus išaiškinta be jokių švelninių, be jokio taikymosi naujai amerikoniškai aplinkai. Savo paprasta kalba, visai nesistengdamas klausytojui sukelti laikino susijaudinimo, pamokslininkas betgi labai logiškai ir bekompromisiniai aiškino Kristaus mokslo tiesas, nevaikdamas retorikų laikino susijaudinimo priemonių, kurios „vė tytiems ir mētytiems“ — kokių mūsų tarpe dauguma — nė netinka.

2. Lietuvių tautoje religija ir tautiškas jau nuo senų laikų taip tampa susiję, kad norėdami atimti lietuviui religiją, tuo pačiu jį nutautinam. Juk kryžius, pagal kun. Tėvą Vaišnį, taip suaugęs su Lietuvos žeme, jog griudamas viena, tuo pačiu skandini ir antrą, atseit Lietuvą.

3. Absoliuti dauguma mūsų esame sąmoningi lietuviai ir tokiais norime likti netik mes, bet taip pat išauginti ir jaunąją kartą sąmoningą tautiškai. Tam geriausi taktiniai yra lietuviški laikraščiai ir organizacijos. Būtinai tėvų pareiga užsakyti vaikams „Eglutę“, o vyresniusius paraginti įsijungti į ateitininkų ar skautų organizacijas. Kiekvienas padorus lietuvis turėtų pranešėti, bet keli lietuviški laikraščiai.

Rekolekcijos buvo baigtos Velykų rytą. Po paskutinio pamokslų gerb. misijonierius suteikė apaštališkąjį palaiminimą su visuotiniais altidais.

Po pamaldų kun. tėvas J. Vaišnys, SJ, malonėjo atsakyti į kelėtą klausimų, kurie, tik, bus įdomūs visiems Hamiltono lietuviams.

1. Kokią nuomonę susidarėte apie Hamiltono lietuvių?

— Sakau be jokių pagyrimų — esu be galo nustebintas tokiu gausiu tautiečių lankymosi ir rekolekcijas visomis savaitės dienomis, o ypatingai did. penktadienį, did. šeštadienį ir Velykose. Tai pirma mano sutikta Kanadoje lietuvių kolonija, kuri suteikė man tiek džiaugsmo savo rimtu rekolekcijų supratimu.

— Kiek komunikantų apytikriai išdalinta rekolekcijų metu? — Apie tūkstantį. Turint mintį, kad parapija turi apie 800 narių, skaitau, kad misijomis pasinaudojo visi tautiečiai — katalikai. Dalis tikinčiųjų prie Šv. Komunijos ėjo du kartus.

— Kokia Jūsų nuomonė dėl apaštaliavimo nepraktikuojančių tautiečių tarpe?

— Gal geriausias būdas — klebono asmeniškai lankymasis į namus.

— Kas mūsų parapijoje Jums ypatingiau krito į akis?

— Parapijiečių religinė vienybė ir sugyvenimas su klebonu. Šie klausimai kai kuriose lietuvių parapijose kelia daug rūpesčių.

— Gal turite koki gerą receptą, kaip paveikti tuos tautiečius, kurie iki šiol dar jokio lietuviško laikraščio nėra užsisakę?

— Geriausias būdas — spaudos platintojams lankytis į namus. Tas duoda puikių vaisių.

— Ar neteko lankytis pas tautiečius ir namus pastoracijos tikslais?

— Ne. Su kun. klebonu aplankėme tik 10 lietuvių ligoninių, besigydančių įvairiose ligoninėse bei namuose.

Baigdamas pasikalbėjimą gerb. kun. J. Vaišnys, SJ, išreiškė savo gilią padėką už suteiktą parapijiečių materialią paramą aukomis (suaukota jam buvo apie 150 dol.). Prieš atvykdamas pas mus, T. Vaišnys, SJ, turėjo rekolekci-

jas dviejose neskaitytose lietuvių kolonijose, kas, beabejo, sudarė truputį finansinių sunkumų. Šia proga norėtusi atkreipti Hamiltono lietuvių dėmesį į vieną reikalą, kuris iš pasikalbėjimo paaiškėjo, būtent: labai mažas skaicius hamiltoniečių yra užsisakę „Laiškus Lietuviams“. Padarykime ir šiame reikale Tėvui Vaišniui, SJ, staigmeną. Atsiekodami jam už jo religinius patarnavimus, visos šeimos, visi viengungiai nepagalikime iš artimiausio algų mokesčio atstumti toleriškai į šalį ir tegu gį lanko tas gražus žurnalas mus visus. Bus savotiškas mums misijų prisiminimas, o gerb. misijonieriui, kaip redaktoriui, didžiausias malonumas, kad jo pasėta mūsų širdyse sėkla davė tokių puikių derlių. Padarykime taip! Bet kiekvienas, kada kelių savačių begiję iš Hamiltono suplaukia pora simtų prenumeratų! Tautietai — katalikė, jei sunkiau nueiti į pašatą, padaryk taip: ant lapuko užrašyk savo adresą, įdėk jį į voka, pridėdamas 1 dol., ir eidamas į bažnyčią užnešk į spaudos kios-

Bendruomenės visuotinis susirinkimas

Kovo 4 d. įvyko KLB-nės Wpg. skyriaus susirinkimas. Kadangi priešpaskutinis susirinkimas buvo prieš 7 mėn. tai susidarė daug svarstytinų reikalų. Pachoje pradžioje p. Liaukevičius išskėlė būtiną reikalą pasveikinti tuo pačiu metu Miesto salėje ukrainiečių PanAmerikos kongreso užbaigimo praga vykusį didelį mitingą, kuriame kalbas pasakė vicegubernatorius, Manitobos provincijos premjeras ir miesto burmistras. Pasirodė, kad valdyba tuo reikalu visai nieko nebuvo nutarusi. Teko skubiai rinkti 3 asmenys ir vykti į mitingą pasveikinti lietuvių vardą.

Valdybos pranešimą padarė pirmininkas, kuriame beveik nieko naujo ir įdomesnio. Kasininkas savo pranešime supažindino narius su kasos stoviu. Kasos nėra jokio likučio. Dar yra „abejotinų“ skolų p. Beniusiui ir p. Matulioniui.

Iš pranešimo paaiškėjo, kad „Mirgos“ pastatymui išleista tik 115 dol. Šito jau perdaug. Vasario 16 d. šventės programą galėjo užpildyti Šimkaus vardo choras ir 115 dol. galima buvo sunaudoti Tautos Fondui, Vasario 16 gimnazijai, BAL'ui ar kitiems būtiniesiems reikalams ir dar kasoje palikti 10-15 dol. visai atsitiktiniems reikalams, kurių buvo yra ir bus organizaciniame gyvenime. Taigi, dėl pranešimų įvyko gana gyvos ir ilgos diskusijos, po kurių visuomenininkai negalėjo sulipdyti naujos valdybos.

Ta pačia proga buvo smarkiai pultas „T2“ bendradarbis, kam jis rašas „T2“, o ne kur nors kitur... ir kodėl paliečias negiamąsias kolonijos visuomeninio gyvenimo puses. Man atrodo, kad visuomenininkai turėtų priimti karčią tiesą taip pat kaip ir nuolatinis liaupsinimas.

Susirinkime buvo priimta didelė balsų dauguma rezoliucija Vyr. LOK Montrealyje, kurioje pasisakoma už greitesnį Wpg. skyriaus pripažinimą ir bendrą Kanados lietuvių organizacinio darbo pravedimą. X.Y.

Rekolekcijos

Šiais metais Winnipeg lietuvių kolonijoje rekolekcijas vedė tėvas Jonas Adomavičius, OFM. Žmonės buvo labai patenkinti gražiais pamokslais, į kuriuos skaitlingai lankėsi. Verbų sekmadienį visi ėjo bendrai prie Šv. Komunijos.

Velykų dieną labai gražiai pasirodė choras galingai sugiedodamas džiaugsmingą Aleliuja ir kitas giesmes, kurių viena „Kristus jau kėlės“ yra p. Pr. Šopagos sukurta. Choras tiksliai ją išpildė pačiam kompozitoriui diriguojant. Motetą „Sveika Marija“, taipgi p. Pr. Šopagos kūrė. N. Strikaitis, akompanuojant pačiam autoriui. Bažnyčia buvo perpildyta žmonių.

Padėka

Didž. Gerb. kun. J. Adomavičiui, OFM, idomiausiai pravedusiam Winnipeg lietuviams rekolekcijas ir paruošusiam mus Sv. Velykų švenčių susipaikimui dėkingi Rekolekcijų lankytojai.

ką. Tuo savo mažu darbeliu išreiškė kun. misijonieriui didžiulią padėką, o Tave visus metus lankys tikrai puikus laikraštėlis. Kas norėtų betarpiu siųsti, štai jo adresas:

„Laiškai Lietuviams“ 5541 So. Paulina St. Chicago 36, Ill. USA.

Nepatinge čime ir atsidėkoti me misijonieriui konkrečiu darbu. Sk. St.

LONDON, Ont.

Velykos

Londono ir apylinkės lietuvių Sv. Velykų pamaldos praėjo su labai pakelta nuotaika. Laikė Sv. Mišių giedoją p. K. Bagdonavičius vadovaujamas mišrus choras ir visa bažnyčia unisonu. Sveitintaučiai gėrėjosi ir džiaugėsi mūsų skambiomis giesmėmis. Žmonių buvo pilna bažnyčia. Labai džiugu, kad žmonės lanko lietuviškas pamaldas. Juk lietuviška bažnyčia yra mūsų tvirtovė, kuri mus visus cementuoja, jungia, vienija, tvirtina, gaivina ir maitina dvasiniu peniu, išsklaidytus svetimybėje.

Sekandios lietuviams pamaldos bus bėlandžio 8 dieną 11 val. CCC salėje Colbourn gatvėje.

Tautos Fondui vasario 16 minėjimo proga surinkta 87 dol. Aukotojų sąrašą tvarkė ir pinigų rinko p-lė Aldona Mikalauskaitė.

Gavėnė ir bankietai...

Prieš kiek laiko „T2“ tilpo korespondencija iš Wpg., kurioje pabarta vietos B-nės valdyba už bankietų rengtas gavėnės metu, o po 2 sav. tilpo korespondencijos atitaisymas, būk tai bankietas rengtas svetimtaučiams, o lietuvių Wpg. esą geri katalikai ir tt. Kaip viena taip ir kita korespondencija be parašų. Ar redakcijos kolektyvo narys jas parašė? Dėl gavėnės rimties kun. B. Mikalauskas nepatalpino savo leidžiamam biuleteny pranešimo apie bankietą, bet bankietė dalyvavo ne tik svetimtaučiai, o nemažai ir lietuvių. Buves.

Saunus pasilinksminimas

Antrą Velykų dieną Lietuvių klubo salėje įvyko nepaprastai smagus pobūvis, kurį surengė „Šimkaus“ choras. Buvo susirinkę virš 150 gražios lietuviškos publikos. Sokioms grojo vokiečių „Melodijos“ kapela.

Šios pramogos surengimui daug pasidarbo choro seniūnas p. Vl. Armanavičius, choro vedėjas p. Pr. Šopaga, p-lė A. Mikalauskaitė, p. V. Janciūnas, A. Ramanauškas ir p. B. Vyšniauskas. Choro nariai ir publika dėkingi gražiai pravedusiems pasilinksminimais.

— Winnipeg lietuvių reikią gilia užuojautą Petru Matulevičiui, netekusiam savo brangios sesers Gražinos, kuri mirė Vokietijoje š.m. kovo 18 d.

Sault Ste. Marie, Ont.

Velykų margučiai sergantiems

Vis prisimindami mūsų ligonius pp. Sungailą ir Armali, besitariant Velykoms, pravedėme rinkliavą. Daugiausia šiam reikalui aukėjo \$5 Z. Rimša, \$3 J. Kalinskas, kiti mažesniės sumomis. Viso surinkta p. Sungailai \$22.50 ir p. Armaliui \$17.25.

Taip pat yra vedama rinkliava ir Tautos Fondui, kuri nebogai sekasi. Nors prieš pat Kalėdas buvo pirmoji rinkliava, bet mūsų kolonijos gyventojai maloniai aukuoja ir dar neatsirado tokių, kurie būtų visiškai atsiskę atlikti savo pareigą.

Verbų sekmadienį buvo žadėjęs mus aplankyti iš Sudburo kun. A. Sabas, bet vėliau pranešė, kad atvyks tik bėlandžio 13-15 d. Taigi mūsų parapijiečiams bus labai pavėluotos rekolekcijos. V.

Mus aplanko „Liaudies Balsas“

Tik atvykęs į Kanadą p. Petronis užsiprenumeravo vienienį metams „Liaudn Balsą“.

Jo dvasiai šis laikraštis mažai bėno tedavė, tai persikeldamas naujon vieton „pamiršo“ peradresuoti. Mes, likę draugai, jau trečius metus „gėrimės“ „LB“ skelbiamomis nesąmonėmis ir dažnai pagalvojame, kokią „pinigų dirbimo mašinėlę“ įsitašė „LB“ redaktorius, kad taip gali be mokesčio už prenumeratą išiversti? E.

IŠ LIETUVIŠKOJO PASAULIO

VOKIETIJA

DP seneliai nepamirštami

Oldenburgo provincijoje Farello valsčiaus labdaros organizacijos žinioje apgyvendinti įvairių tautybių DP seneliai, moterys nuo 55, vyrai nuo 65 met. ir senesni.

Vokiečių labdaros organizacijos ir lietuvių tautinės stovyklos Wehnen komiteto pirmininko p. Narbunto pastangomis, buvo pakviesta p. J. Smeliauskienė vadovaujama meno mylėtojų grupė ir vokiečių jaunimo būrelis, senesnius palinksminti kovo 11 dieną įvairių tautybių senelių, plikų ir baltagalvių, prigūžio pilnutėlė erdvi salė.

Tautinės lietuvių stovyklos Wehnen meno mylėtojų jaunimo grupė, apsirengus tautiniais gražiais drabužiais išpildė „Lietuvos šeštadienio vakaras kaime“. Šokiai ir dainos davė progos seneliams prisiminti laisvą ir laimingą gyvenimą Lietuvoje ir leido pamiršti tremties prieglaudos vargus.

Kompozitorius p. Juozas Strolia su 13-mečiu sūnum išpildė keletą muzikos koncertinių kūrinių. Antroje daly išpildė savo tautinius šokus vokiečių jaunimas. Programos pabaigoje lietuvių ir vokiečių jaunimas bendrai pašoko tautinius šokus.

Po meninės dalies, visų tautybių senelių atstovai, svečiai ir vokiečių pareigūnai buvo pakviesti į erdvią salę prie kavos puoduko, kur pasidalino reikšmingais artimo sugyvenimo nuosirdžiais žodžiais.

Vietinis J. Breivė.

Wehnen lietuvių stovyklos Vasario 16 d. minėjimą, kuriame dalyvavo daug svečių vokiečių, gražių paminėjo Oldenburg i. O. „Nord-West Zeitung“, pabrėždamas, kad ten susibūrė ir vargštą apie 560 lietuvių yra ne kažkiek neaiškūs DP, bet iš savo tėvynės ištremti tremtiniai, tokie patys, kaip Rytų Vokietijos tremtiniai. Laikraštis atpasakoja komiteto pirmininko kalbą ir labai jautriai atsiliepė apie vaidinimą „Lietuvos tremtinės sapnas“.

Dar tebėviečiai grįžti

Nors niekas nenori grįžti į Sovietų okupuotus kraštus, tačiau Sovietų agentai vis tiek nesiliauja varę propagandos, kad „placiojoje tėvynėje“ esą geriau ir kad ten visi laukia tremtinių. Dabar ir vėl kai kur tremtiniais siuntinėjami rusų kalba atsisaukimai, kuriais kreipiamasi į Sovietų piliečius, kad grįžtų namo. Ši kartą atsisaukimas pajavirintas iš pėnykščio birželio mėn. 23 d. „Muenchener Merkur“ pranešimo, kad Muencheno Arbeitsamt (Talkirchnerstrasse) buvo įregistruoti 39.000 Miuncheno gyventojai, kurie neturėjo darbo. Panašiai, girdi esą ne tik Miunchene, bet taip pat Anglijoje, Kanadoje, JAV etc. Tikrai Sovietų...

Lietuvos krikšto 700 metų sukačiai paminėti mūsų dailininkai kuria šiuos paveikslus: A. Varnas — Mindaugo vainikavimas (mecenatas kun. A. Linkus), P. Kiaulėnas — Innocentas IV pasirašo laišką Mindaugui (mecenatas prel. Urba) ir K. Varnelis — bažnytinės provincijos įsteigimas (mecenatas kun. Pr. Juras).

VANDA RAMŪNIENĖ

JUODIEJI KATINAI

Davargusios kojos skubiau mynė staigiu kampu pasisukanti vieškelį. Tik du kilometrai ir namuol!

— Bet gi dabar čia kas?! Nukirsti beržai?! — sušukau. stabtelėdama.

Neįsivaizduodavau tėviškės be tų beržų: niekur kitur tokių nematyti, stori, įmantriai išsikraipiusiais kamienais. Jie apėję pilksvom samanomis ir kerpėmis, didelėmis, padribusiom, kaip šunies ausimis. Ir paukščių pavieškelį galybės! Katinais tik mūrksėdavo, vizgindami papūrusias uodegas. Sucypėjus jaunikiams liuduos — apsilaižydavo jie. O nabagas Rudis lakstydavo vieškeliu ten ir atgal namo, ir vėl vieškelin — taip diena iš dienos paukščių perėjimo metu. Iš vienos vietos katinus pravydavo, žiūrėk — jau prie kitų medžių! Liūdno plauko katinai — juodi...!

... Jau prieš kokią nors nelaimę sodyboje karstosi tie juodi katinai. Kitas net suodžiais apžėlęs dūmtraukis nusileidžia, ar iš duoninio pečiaus išlenda trobon. Įreimia akis į žmogų ir užklykia, kaip nekrikštas... Juodi katinai — tai priespaudos palikimas, svetimųjų porėlė palikta... Paskui jų bėmaž tiek, kiek žiurkių priviso. Nors, teisybė pasakius, jų niekas ir nenaikino. O kas gi norės šituo užsiimti? Juk tokias juodas šmėklas tik pakarti. Gal šratais papykintus? Su kštu susidursi: ne zuikiai — į pečių nedėsi. Antra vertus, viščiukų nei žagelių neužkabina. O kad medžiais iki lizdų pasikarsto, tai juk ne prie naminių, o miško paukščių... Pasakodavo apie katinus senesnieji mums vaikams.

Man neteko girdėti to klyksmo. Nė kaminiu nusileidžiant nemėčiau; gal, kad nelaimė buvo toli. Mūrksėdavo ar kniaukdavo, kaip ir visi kito plauko katinai. Akys — tai tikrai baisiai baugios! Tarytum nelabųjų dvasių įkūnytos. Mat, iš svetimo krašto, ar kad

IŠ PAVERGOTOS TĖVYNĖS

Ir kolūkiuose nacionalistai

Vasario 10 d. įvykusioje Kauno srities partinėje konferencijoje buvo nurodyta, kad Jiezno, Prienų, Alytaus rajonuose „gėdingai atsiliekama kolūkių statyboms. Panemunės, Veisiejų, Kaišiadorių, Kazlų Rūdos rajonuose daugelis kolūkių organizacinių atžvilgiu nesustiprinti. Yra visa eilė kolūkių, kur dar nesuvisiendinti inventoriai, gyvuliai. Blogai ruošiamasi pavasario sėjai. Sėklų fondas užpildytas tik 50%, traktorių remonto tuos 34%.

Partijos srities ir rajonų komitetai nepastebėjo buožijos ir buržuazinių nacionalistinių elementų ardomosios veiklos faktų visos eilės kolūkių. Lėtai vyksta srities kolūkių stambinimas ir kolūkių gyvenviečių statyba... Partija nekrepie dėmesio į naujų narių telkimą. Kaune daugiau kaip 50% komunistų kandidatų negalėjo dėl nepakankamo pasirušimo būti priimti partijon. Kėdainių apskrityje net 90% kandidatų yra su prastu stažu.

Konferencijoje buvo iškelta, jog mokslo įstaigose mažai paskaitų, kuriose būtų dėmakuojami Amerikos-Anglijos naujo karo kurstytojai.

Mirė vienas, o kiek dar liko!

Sausio 10 d. mirė, o vasario 13 „Tiesa“ paskelbė, LTSR finansų ministro „pavažuotojas“ Vasilijus Kuznecovas. Jo gėd pasirašė LTSR Finansų ministerijos darbuotojai: Balšakov, Bajanov, Bobrov, Bumil, Genys, Gedvilas, Drobnys, Gedinovičs, Kaznecyevsk, Kalvinis, Koroblis, Korotkov, Mikutis, Movšovičius, Naumov, Pantilof, Pospielov, Plachin, Sierov, Sokolov, Taurinskas, Tolsikotov, Tratas, Filipavičius, Fiodorovič, Jukelson, Janovskij ir kit. Taip lietuviškai skamba Lietuvos finansų kontroliuojanti įstaiga.

Pumpėnai ne kitoki

Vasario 9 d. „Tiesoj“ drg. Kasimov pasipiktinęs šaukia, kad Pumpėnų MT Stotis vietoj 18 traktorių atremontavo vos 4 tie patys neveikė. „Dėl MTS vadovų apsilėidimo 13 traktorių iki šiol stovi kolūkių laukuose. Priekabinamasis inventorius išmėtytas po visą MTS sodybą, nepatiktintas ir nepriimtas iš brigadininkų“.

Planuojama troleibusų linija Vilniuje

1939 metų pabaigoje Nepriklausomoje Lietuvoje buvo planuojamos troleibusų linijos Kaune ir Vilniuje. Po 11 metų sovietiniai „milžinai“ planuoja, šiuo kartu tik Vilniuje, surišti Antakalni troleibusų liniją su Žvėrynu ir miesto centrą su Dzeržinskio gatve.

Po 11 metų vėl automatriss

Lietuvos geležinkeliuose 1950 metais užgrobė Lietuvą, sovietai rado puikią geležinkelių organizaciją, kurią jie nuostabiai

Skundžiasi dailininkais

Dejuodamas dėl išleidžiamųjų knygų negražaus apipavidalinimo dail. K. Burovas (!) vasario 8 d. rašo „LTSR dailininkų kadrai labai negausūs. Žymieji, nepatraukiami prie šio darbo. Niekas tuomi ir nesirūpina. Dar iki šiol neįsteigta dailininkų tarybų“.

Viešniuose šeštaiš pokario metais Akmenės rajone atstatyta ligoninė.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

Apsnūdus tarybinių architektų sąjunga

Kai pasaulyje išblaškyti lietuvių inžinieriai ir architektai buriasi kad ir į bedarbių inžinierių draugijas, LTSR architektai, nors turėdami neva darbo iki kaklo, vos kruta. Priežasties negali suprasti tulas A. Zmigerovskis, kuris dėlto kaltina garbės pirmininką drg. Lukošaitį iš Kauno ir LTSR ministrų tarybos viršininką drg. Kumpį. Draugija neturinti nei savų patalpų. „Tiesa“ nori įtikinti, jog buvo labai daug atstatyta ir pastatyta. Čia apyskai: „Pokariniais metais jie paruošė daug projektų... Vilniuje įrengti du stadionai, miestas puošiamas monumentais ir paminklais, kuriuose atsispindi svarbiausieji įvykiai iš pastarojo lietuvių tautos gyvenimo. Visa tai negincytinas Lietuvos architektų nuopelnas“.

Tai bent civilizacija!

„Tiesa“ vasario 10 numeryje informuoja tarybinę visuomenę jog „Vilniuje gauta pirmoji refrižerėtorij (!) partija. Tai mašinos šaldytuvai, skirti maisto produktams išvežti. Temperatūra tokia automobilių palaikoma žemiau nulius, nuo oro įtakos jis izoliuotas...“ arba vasario 11 „Visasąjunginių prekybos rūmų ekspertų komisija patvirtino naminio šaldytuvo „ZIS-Maskva“ pavyzdį. Tai nedidelė, gražiai apdailinta, baltai emaliuota metalinė spinta. Atidant dureles išsižiebja elektros lemputė, kuri nušviečia lentynėles...“ Amerikoni ir kanadiečiai! Vykite pamatyti stebuklo!

O jūs žinot, iš kur atsirado Sovietų Sąjungoje šaldytuvai? Tai nuopelnas buvusio JAV ambasadoriaus Maskvoje Smith. Atsaukiamas iš Maskvos jis savo bute turėjo šaldytuvą nebevežį į JAV, bet jį padovanojo tėveliui Staliniui, kuris tuojau įsakė pagal tą pavyzdį daugiau šaldytuvų pagaminti. Apskačiuokit, kurių metų tai modelis? A.

Dejuodamas dėl išleidžiamųjų knygų negražaus apipavidalinimo dail. K. Burovas (!) vasario 8 d. rašo „LTSR dailininkų kadrai labai negausūs. Žymieji, nepatraukiami prie šio darbo. Niekas tuomi ir nesirūpina. Dar iki šiol neįsteigta dailininkų tarybų“.

Viešniuose šeštaiš pokario metais Akmenės rajone atstatyta ligoninė.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Kauną traukiniai išėina 8 val. ir 18.10 val. Kasdieną dizelinė automatrissa ateina iš Rygos. A.

greitai sulikvidavo. Po 11 metų LTSR geležinkeliuose vėl buvo įvestos automatriss, kurios prieš 11 metų kursavo po visą Lietuvą. Vasario viduryje pradėjo kursuoti dizelinės automatriss tarp Vilniaus-Kauno ir Vilniaus-Naujosios Vilnios. Kelionė iš Kauno į Vilnį trunka 1 val. 41 min. Iš Vilniaus į Ka

Daumanto

Partizanai už geležinės uždangos

KRAUJU RAŠYTA KNYGA

Nūdieniam mūsų gyvenime nauja lietuviška knyga, galima sakyti, yra jau retoka viešnia. Todėl naujai pasirodžiusi leidinių imi žmogus į rankas su didžiu pagarbą, tarytum kokią relikviją ir džiaugiesi, kad juo galėsi papildyti kuklią savo bibliotekę.

Mūsų neišsakomam džiaugsmui, neseniai lietuviškų knygų rinkoje pasirodė J. Daumanto (slapyvardis) knyga „Partizanai už geležinės uždangos“. Ją išleido Lietuvių Katalikų Spaudos Draugija, spaudė „Draugo“ spaustuvė, 2334 So. Oakley Ave., Chicago 8, Ill., JAV. Atspausdinimo data pažymėta 1950 m.

Vos paėmus į rankas, naujasis leidinys daro itin gerą įspūdį. Knyga įprastinio formato, 398 psl., viršelio aplankas dail. V. Vi-jekio, jos puslapius puošia eilė fotografinių autentiškų nuotraukų iš Lietuvos partizanų gyvenimo, atspausdinta gerame popieriuje, tiražas nepažymėtas, kainą \$2.50.

Autorius knygą dedikuoja už Tėvynės laisvę kovojantiems ir kenčiantiems lietuviams.

Iš tikrųjų negalėjo autorius padovanoti kenčiantiems lietuviams sūnams ir dukroms didesnės ir brangesnės dovanos, kaip savo atsiminimų knygą. Jie autoriaus krauju parašyti ir paties išgyventi. Jis pats kartu gyveno, vargo ir nuolat žvelgė mirčiai į akis su mūsų Tėvynės laisvės kovotojais partizanais — „miško broliais“, ir, tik didelio sumanumo, narsos bei begalinės rizikos lydimas, pasiveržė pro sandarią uždarytą „geležinę uždangą“ ir pasiekė laisvąjį pasaulį.

Ligi šiol mes, lietuviai, gyvenantieji laisvame pasaulyje, turėjome nemažą padirkių žinių apie sunkias ir herojiškas mūsų brolių-partizanų kovas Tėvynėje, tačiau vientesnis jų vaizdas, dargi knygos pavaldė, nebuvo. Tiesa, mūsų garbūs rašytojas — veteranas, iš seniau gyvenęs JA Valstybėje, prel. K. Urbanavičius — J. Kmitas, berods, prieš trejetą metų pavaizdavo partizanų gyvenimą ir kovas. Tačiau tai buvo tik apysaka, o ne realus išgyvenimas. Nors ir joje įsijautė, nu gyvenimą ir kovas. Tačiau tai buvo tik apysaka, o ne realus išgyvenimas. Nors ir joje įsijautė, nu gyvenimą ir kovas. Tačiau tai buvo tik apysaka, o ne realus išgyvenimas.

Pr. Alšėnas.

Mikėno statula Karaliaučiuje

1945 m. daug lietuvių lankėsi Karaliaučiuje, gal bandydami duris į Vakarus, bet J. Mikėnas buvo nugabentas su būriu skulptorių statyti paminklą. Iš visų buvo išrinktas jo projektas ir milžiniška bronzinė statula kol kas dar tebestovi Kaliningrado aikštėje Raudonosios armijos garbei. Jam už tai buvo suteikta Stalino premija. Paskutiniu laikui Mikėnas padarė didmergės M. Melnikaitės, Cvirkos, Janonio ir kitų skulptūras. Šiuo metu Mikėnas yra Kauno Taikomosios Dailės Instituto Katedros vedėjas.

Bet vistiek mama klaus. Argi iškęstų nepaklausus. O gal ir barsis? Ko gero atsitiks kaip anomet:

...Ant jos lovos pasistiepusi kaliau ilgą vinį, liūto paveikslui pakabinti šalia Dievo Motinos.

„Liūtas — žvėrių karalius“, — apkaišiusi beržo šakelėm, mąščiau. „Visi katinai, voverys ir zuikiai tik bėga iš baimės nuo jo žauksmo. Mokytojas sakė, kad jis valdo visus žvėrelius ir pikčiausius šunis. Kažin, ar mūsų Rudis jo bijotų? Gal ir ne. Juk visi Rudžio bijo. Vizgirdo, Jonukas jau toks drąsus ir nei prisiglaudžia prie tvoros. Tik šaukia, rėkia. Sakau, ir lepšis jis! Išilptų į medį, spiautų jam tiesiai ant galvos, ar akmenukais pamėtytų iš kišenės. O Rudis be atsikvėpimo loja, iš pykčio net pats save kramto. Tik staiga — iš miško ar pro rūšies kampą pasirodo gauruotas liūtas. Subaibia. Rudis — be žado. Tas capt jam už uodegos, ir nebėra Rudžio mandrybės. Visus jis aploja. Suknelę dantim nurėžė, kad tik mama nepamatyti... Biauirus jis! Apkramtė tai apkramtė, bet vistiek aš jį prierzinau!

Pranys nusipirko žmonių karalių, tiek pat sumokėjo. O kas iš jo karaliaus? Toks jau pasenęs... Nepakabins ant sienos, kur paslėpęs laikys. Kad taip dabar tas jo karalius pasidarytų gyvas. Rudis jo nebijo: apdraskytų, kaip tą Mauškį vakar... Manasis tai kas kita. Tai bent karalius! Tai džiaugsis mama!

Bet mama, grįžusi iš miesto, ir net kreipio nepadėjusi, pripuolė prie sienos. Nuplėšė paveikslą su visom žaliom šakelėm ir ant grindų nusviedė prie krosnies kertėn. Ir stumtelėjusi mane, barė: Dievo Motina, kalavijų perversa, apipuoštum, bet ne tą! Baimė žiūrėti, kas per gyvulus!

Tada, kai ji jau atlyžo ir iš kreipio juodą skarelę rišosi, prislinkau prie krosnies. Surankiojau sulamdytus skutelius, susirėčiau ant berželių naštos ir paseilėjusi pirštą klijavau.

— Mama, aš tą liūdą veidą myliu daugiau, kaip tave, — sušnibždėjau.

Ir pravirkau, nepajėgdama sukliauti žvėrių karaliaus smakro ir lūpų, taip keistai nuleistais kampeliais. O Pranys, savo karalių po pagalve paslėpęs, pro pirštus švilptelėjo. Gal būtų mamai to ir tetūro; beregint brolį ir mane apaižė beržo ryškė.

Nusižlumbusi žvilgtelėjau iš po stalo į mamą. Ji ir vėl žiūrėjo į Dievo Motiną, po stiklu įdėtą.

GARSAI IS LIETUVOS

Iš partizanų poezijos

VILNIS

Obelėlė

Nenuvyski, balta obelėlė,
Po sodybos mūzu langeliu,
Nenukriskit sidabro lapeliai,
Ant juodų šitos žemės kelių.

Saulė leidžiasi, niuokiasi skliautas,
O aplink taip tamsu, taip klauku...
Mano broli, vai kur nukeliausi,
Drumsčia vėjas miškus ir laukus.

Atsisėsk ant slenksčio grįžtiutės.
Čia šalia obelėlės žydės.
Jos sidabro lapeliai baltučiai
Tau į širdį graudžiai prakalbės.

Čia taip gera, jauku ir malonu...
Užsiverki sodelio vartus,
Ar girdi staugia tėviškes kloniuos
Tie plėšrieji vilkai iš rytų.

Ach, tai jie mūsų mylimą žemę
Drasko, plėšo ir mus jie suės.
Paklausyk, kaip kraujas srovėna
Iš nušautojo brolio širdies.

Paklausyk, kaip vaičioja žemelė,
Apšlakstytą lietuvių krauju,
Išvėstą mūsų broliai, tėveliai,
Stovi nūkūs nameliai be jų.

Nenuvyski, balta obelėlė,
Po sodybos mūzu langeliu,
Tu man primeni Lietuvą miela
Ir visus mūsų laisvės kelius.

Vienas iš Lietuvos praeities rusinimo pavyzdžių

Dabartinėje Lietuvoje istorikams stomaus uždavinys Lietuvos praeitį pavaizduoti „rusų lietuvių draugystės“ šviesoje, iškeliant vadovaujimąjį rusų vaidmenį visame Lietuvos gyvenime. Nutarta paruošti ir atitinkamą vadovėlių mokymams. Bet nei vienas iš lietuvių istorikų vis dėlto nesidavė išprievartaujamam ir visi šitokio darbo atsisakė. Vadovėlių paruošti pasiėmė pats Žiugžda, tada buvęs dar Švietimo ministras, nors jis nėra istorikas, bet literatas. Kiek žinoma, ir jis iki šiol tokio vadovėlio dar neparašė. Jį parjoš kada nors koks rusas. O tuo tarpu atskiri „tyrinėtojai“ stengiasi pasižymėti rūsindami atskirus Lietuvos istorijos epizodus. Parūpo tulam Vilniaus universiteto vyr. dėstytoji D. Fainhauzui surusinti ir Vilniaus universiteto laikotarpį. Vasario mėn., kaip skelbia „Tiesa“, jis parašęs studiją Vilniaus filomatų sąjūdį pajungdamas dekabristams. Savo darbą jis pavadino „Dekabristų judėjimo atgarsiai Lietuvoje“. Sąjūdis radęs atgarsio caro engiamųjų tautų tarpe — Lenkijoje, Lietuvoje, Baltarusijoje, Ukrainoje. „... Vilniaus universitete susiorganizuota slapta filomatų draugija, kurios gretose buvo ir didysis poetas-demokratas Adomas Mickė-

vičius. Tuo pat metu Vilniuje susikūrė taip pat „Subravė“ draugija, kovojanti prieš baudžiavą. Revoliucinės dekabristų idėjos Lietuvoje pateko į palankią dirvą ir rado daug šalininkų. Vienas jų buvo filomatų draugijos narys Mykolas Rukevičius... 1821 metais rusų dekabristai bandė užmegsti su filomatais ryšį. Pavasarį į Vilnių slapta atvyksta karininkas Oginskis, o vėliau N. Vorcelis, kurie vedė pasitarimus su filomatų vadu Tomašu Zanu ir kit. 1823 metais rusams likvidavus filomatų draugiją buvo įrodyta jų susirišimas su dekabristais. 1824 metais Lietuvoje vėl atvyko dekabristų veikėjas Besiutėv-Riuminas, o vėliau čia atsirado kitas žymusis dekabristų veikėjas papulkininkas Luminas. Jų dėka Lietuvoje įsisteigė „karinių bičiulių“ slapta organizacija, kurių vienas vadų buvo tas pats Mykolas Rukevičius. 1825 metais ši organizacija visiškai perėjo radikalesios dekabristų srovės žinion. Gruodžio 14 Pėtersburge prasidėjęs sukilimas buvo žiauriai užgniauztas, ir gruodžio 21 buvo kreiptasi pagalbos Vilniui. Tą pačią dieną Zavykose (prie Balstogės) įvyko „karinių bičiulių“ organizacijos posėdis, kuriame dalyvavo: Rukevičius, Gofmanas, Petrovs-

kis ir Igelstromas. Gruodžio 24 įvyko kaikiuriuose Lietuvos daliniuose korpo maištas, kuris tačiau buvo greit numalšintas. Visi vadaai buvo suimti. Taip pat buvo suimta 16 Vilniaus universiteto studentų. Vadaai buvo nušauti katrogos darbams į Sibirą. Fainhauzeris straipsnį baigia: „Sąjunga buvo galingas indėlis į amžiną lietuvių ir rusų tautų draugystę“.

Redakcijai prisiūsta

Genevieve-Irene Židonis, O. V. de L. Milosz, sa vie-son oeuvre, son rayonnement, Olivier Perrin éditeur, 198, Boulevard Saint-Germain, Paris, 294 psl.

Vyt. Tamulaitis, Raguvo maulininkas, iliustracijos Z. Žilinsko, Prošvaisčių Skaitymai Nr. 1, išleido „Rūta“ 1951 m. vasario mėn., atspausdinta 1250 egz., 60 psl., kaina \$0.25.

Gražus dalykas leisti knygas. Ir „Rūtos“ pasirinkimas savo knygynčių serijos Nr. 1 Bet argi galima ją duoti ir rankas jauniui su šitokiomis kriminalinių leidinių žanro iliustracijomis? Tamulaitis mums vaizduoja Lietuvą, o leidinėlio iliustracijos (jų yra 4 ir viršelis) — Dievas žino kokiuos banditus. Šis leidinėlis

Matyt, ir Pranys tą patį galvojo. Ranka paglostė savo kelnės.

— Ar dar skauda? — paklausiau pustyliai.

— O tau?

— Jau praėjo.

— Man dar ne.

— Žinosi švilpti troboje, dar piktas dvasias prisišvilpsi, — pasigerindama mama, bariu brolį.

— Tu pati esi pikta dvasia! — nukiūtindamas atrėžė man Pranys. Pakėlęs pagalvę, džiaugėsi karaliu. Kur nesidžiaug, juk jo karalius siveikutėlis! O mano — skuteliai!

— Pasakysiu kunigėliui, kad tu mane pikta dvasia vadini!

Vistiek aš esu gera! Angelai dangun ant savo baltų sparnelių mane neš. Pakuždėsiu jiems, kad tu keikies, ir tavęs neims. Aš esu geresnė už tave ir visus žmones geriausia!... Tas tavo karalius jau toks tikras Mauškis, ir jei ragus pripašius, tai tikras velnias. O tu biauressnis ir už jį!

— Pikta dvasia, pikta dvasia, pikta dva — — —, — kone springdamas kartoją Pranys.

— Apsiprauskit, važiuosim, — pratarė mama.

Mamos veidas išblyškęs kažikąp keistai, tarytum, žalsvai pabalęs.

— Močiutė numirė...

Pasiremmdama lovos kraštan, sunkiai pasikėlė. O juk mama dar vakar buvo tokia greita, kai ketino močiutę parsivežti iš dėdės! Dabar kažkodėl sulinkusi. Visai kaip močiutė. Tik mama daug gražesnė... Močiutės gilius raukšlės ir po smakru oda pakritusi. Be dantų. Net negirdėdavo, ką jai pasakydavai. Pagalvėmis apkrausytą sėdėdavo vienui viena. Rankos geltonos, kaip vaškas. Gyslos išsokusios, mėlynos ir storos, lyg virvės. O tas kosulys — iki apal-pimo. Tikrai, kaip mažas vaikas, be jokio supratimo: užgertų vandens ar cukraus pačiulptų, ir praeitų kosulys.

Ir kas per rankos! Aš tų jos rankų visada bijodavau. Virpėdama ištiesdavo jas. Baugu! Mama, kai nuvažiuodavom pas dėdę, pirmiausia puldavo pabučiuoti tą vaškinę ranką, ir pasakydavo „Mama!“ Mane dar stumdavo, kad bučiuočiau. Man tai jau visai negaila, kad ir numirė... Tokia sena! Greičiausiai negaila ir manai: juk neverkia.

(Bus daugiau)

Žemės Rojus

Kovo 18 d., šeštadienį, Toronto Meno Mėgėjų Grupė pastatė S. Pilkos komediją „Žemės rojus“. Salė buvo pilna ir, dideliame pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgsena yra tiek natu-

rali, kad sunku įsivaizduoti, kad ten jauna mergaitė, o ne tikrai atvažiavusi smalsi ir smarki tetulė iš Čikagos. Deja negalima pasivėlavusiųjų nusivylimui, vaidinimas prasidėjo punktualiai. Atsižvelgiant į tai, kad pastatymui buvo pasiruošta per palyginant trumpą laiką ir suvaidinta grynai mėgėjų, reikia pasakyti, kad premjera gerai pavyko. Publikai susidomėjusi sekė margus įvykius scenoje, palydėdama kiekvieną linksmesnę vietelę (o tokių vietelių labai daug buvo) nesibaigiančiu juoku. Aktoriai elgėsi scenoje laisvai, gyvai ir kupini linksmumo. Jie lengvai įtikino, kad tą vakarą jie buvo tie tipai, kuriuos turėjo vaizduoti. Gal šitas jų geras ūpas ir buvo šiek tiek kalnas, kad Eleonora Strimaite — Petro žmona — negalėjo sulaikyti savo šypsenos net ten, kur ji nebuvo reikalinga. Tai silpnėbė, kurią mes jau pastebėjome „Teodolindoje“ ir kurią p. Strimaite turėtų stengtis nugalėti, nes jos aktoriški sugebėjimai ir ryškus balsas yra tikrai geri. Iš viso būtų įdomu, p. Strimaite, kuri mus įtikino jaunų žavingų poniūčių rolėse, pamatyti sunkesnė rolė, kurioje ji galėtų savo gabumus bandyti ir ugdyti.

Danutė Grinkaitė, nors mes ją matome scenoje pirmą kartą, savo vietą atlaikė. Jos teta balsu, išvaizda ir elgs

IŠ PLATAUS PASAULIO

Jau galvoja apie ateities depresiją

Nelson Rockefeller pareiškė, kad "tur būt už 2 ar 3 metų" po dabartinės karinių medžiagų gamybos įtampos užėsia atoslūgis ir išsigelbėti gal geriausiai tiksis atsilikusiųjų Azijos kraštų remimo planas. Bet ten neprivalo veikti vien JAV. Jos teturį pasiimti 40% išpareigojimų — iš užplanuotų \$500.000.000 — \$200.000.000. O ūkinę veiklą tuose kraštuose reikia paremti private iniciatyva, ta pačia ūkinės veiklos rūšimi, kuri išugdžiusi ir JAV. Reikia paremti privačių imonininkų iniciatyvą svetimuose kraštuose, atseit paremti kapitalistų naujų imonių plėtojimąsi. Niekio sau "nesuinteresuota" nuomonė.

Kodėl netiki argentiniska atominė bomba?

Argentinijos prezidentui Peronui paskelbus, kad jos mokslininkai radę naują būdą atominei energijai atpalaiduoti tuo pačiu principu, kaip tai vyksta saulėje, JAV ir daugelio kraštų fizikai tuojaus pareiškė, kad tai neįmanomas dalykas ir pavadino tai paprasta fantazija.

Pirmiausia tai neįmanoma dėl to, kad žemėje technika nėra pasiekusi priemonių pagaminti temperatūrą didesnę kaip 15-20 tūkstančių centigradinių laipsnių. Šitokią temperatūrą ir tik kelinta milijoninei sekundės daliai pagamina vienintelė pasaulyje General Electric Company aukštojo voltažo laboratorija Pittsfielde, Mass., panaudodama 15.000.000 voltų energiją. Aukščiausios temperatūros yra pasiekiamos atominės bombos uranijū transformuojant į plutonijū pagal tam tikro reaktoriaus. Šiuo keliu pasiekiamas saulės temperatūros bet tik milijoninei daliai sekundės. Kaip tik šita temperatūra pasinaudojant ruošiamą vandenilinę bombą. Bet Peronas paskelbė, kad Argentinijos mokslininkai anokios temperatū-

ros pasiekę be uranijaus. JAV mokslininkai sako, kad kitokio būdo šitokiai temperatūrai pasiekti žemiškose sąlygose nėra. Joks chemiškas procesas šitokios temperatūros negalės duoti, o jei jos būtų norima pasiekti deginimo būdu arba elektrinės krosnyse, viskas tokioje temperatūroje iširptų ir išgaruotų nepralaukus dar tūkstančių laipsnių. Perono paskelbtas vad. termionulinis reaktorius esąs stebuklas, esąs anapus mūsų laikų technikos pajėgumo.

Pasaulinė plieno gamyba

Strategai, svarstydami ateities karo veiksmus, greta benzino, pirmiausia akis kreipia į plieną. Be jo nekariaus.

Ekonominės JTO komisijos metų ketvirčio pranešimo, paskelbto kovo 26 d., daviniai rodo, kad praėjusiais metais vakarų Europos valstybių plieno produkcija pralenkė Sovietų Rusijos ir satelitinų kraštų plieno produkciją net 47%, nors praėjusiais metais abiejų gamyba pakilo. Taip vakarų Europos valstybės 1949 m. pagamino plieno per 47.000.000 tonų, o 1950 m. — 53.000.000 tonų. Gi Sov. Rusija su satelitais 1949 m. pagamino truputį per 30.000.000 tonų, o 1950 m. — 35.788.000 tonų. Taigi santykis tarp vakarų ir rytų Europos 1950 m. yra 53:35,788.

Gi JAV 1950 m. plieno pagamino 87.723.000 tonų, t.y. beveik lygiai tiek, kiek anos pajėgos visos kartu. Europoje dominuoja D. Britanija, 1950 m. pagaminusi 16.972.000 tonų.

Negalima operuoti

Kaip praneša "Courier" Berlyno korespondentas, Sovietų zonoje Vokietijoje išėjo potvarkis gydytojams, kad operuoti galima tik tais atsitikimais, kai ligoniui grėsia mirtis, nes visiškai nebegalima esą gauti žaizdoms užsiūti medžiagos. Tuo būdu, oav., vėžio gydyti operaciniu būdu jau negalima.

Tikrai "pas mus visko yra".

Formozą ginti esą neverta

J. Hopkins universiteto užsienio santykių instituto direktorius, laikomas Tol. Rytų specialistu, pernai sen. McCarthy apskelbtas komunistų bičiuliu, pareiškė, kad Formozos dienos jau praėjė ir jei kom. kinai pulytų ten Čiangkaišką, vakarų valstybės neprivalo jį ginti. Neapsimoka.

Garsusis Auerbachas jau kalėjime

Vokiečių ir amerikiečių spaudos pranešimais, pastaromis dienomis vokiečių prokuratūros pareidymu, yra areštuotas buv. Bavarijos krašto Nuostoliams Atlyginti Istaigos viršininkas Dr. Phillip Auerbach.

Jis kaltinamas dokumentų klastojimu ir pasisavinimu pinigų sumų, skirtų išmokėti buv. KZ kaliniams, spekuliacija juodojoje biržoje ir kitokiomis milijoninėmis malversacijomis.

Prisimintina, kad minimas Auerbachas nuolat protegavo tik vienos tautybės tremtinis, o kitus, tame skaičiui ir lietuvius, dažnomis progomis nepagrįstai įžeidinėdavo, apšaukdamas juos antisemitais ir pan.

Tikimasi, kad likvidavus šią auerbachišką aferą, bus pagaliau išmokamos kompensacijos visų tautybių buv. KZ kaliniams.

Vis kovoja su titininkais

Šiuo metu satelitinuose kraštuose Maskva vykdo stambiausio masto valymus. Vien Sofijoje, Bulgarijoje suimtas 21 aukštas pareigūnas. Visi jie kaltinami simpatijomis Tito ir nepakankamai stropia sovietine veikla. Taip pat plataus masto valymai vyksta Čekoslovakijoje, kur viskas rišama su Clementis byla, Lenkijoje, Rumunijoje, Vengrijoje ir Albanijoje.

KANADOS ŽINIOS

Trūksta plieno

Kanada šiais metais trūksia bent 1.500.000 tonų plieno, kurio iš viso būsių sunaudota apie 5.500.000 tonų. Trūkumui padengti iš JAV būsių galima gauti ne daugiau 1.200.000 tonų. Dėl to tai svarstomos priemonės, kaip sutaupti plieno susiaurinus jo sunaudojimą civiliams reikalingams.

Pasmerkė Rusų imperializmą

Ontario CCF 17-toji metinė konvencija kovo 22 d. po ilgų diskusijų priėmė rezoliuciją, pasmerkiančią sovietinį imperializmą. Iš 150 dalyvių 10 buvo tokių, kurie norėjo pasmerkti ir amerikietiškojo imperializmą, bet galutinai priimta, kad demokratinis pasaulis turi ginkluotis prieš pavojų ir remti JTO.

Skyla Britų Kolumbijos CCF

Britų Kolumbijos socialistų partijos — CCF — vadovybė paskelbė, kad partijoje susidariusi kairiųjų socialistų grupė, kuri skelbia kovą atominei bombai ir stoji prieš JTO bei nesutinka su CCF statutu, turi nusilenkti arba pasitraukti iš partijos.

Krašto gynybos gamybos ministerija

Kanada įsteigė naują krašto gynybos gamybos, atseit karo pramonės, ministeriją. Ministeriu paskirtas prekybos bei pramonės ministras C. D. Howe.

Ministerijos skyrių vedėjas ir ryšininkas su JAV S. D. Pierce, kuris Vašingtone reziduosis įgalioto ministro teisėmis greta ambasadoriaus, buvo kiek anksčiau paskirti. Daugumoje tai praeitame kare tą patį darbą dirbę vyrai. Jie pradės funkcionuoti nuo balandžio 1 d.

— Montreal. — Kanados žydų kongresas nutarė priimti jiems paskirtą kvotą — Palestinau surinkti šiemet \$5.250.000.

Nedarbas sumažėjo

Statistikos biuras praneša, kad kovo 1 d. Ontario provincijoje buvo 67.214 registruotų bedarbių, kai 1950 m. kovo 1 d. buvo 94.400, o trečioje kovo mėn. savaitėje net 103.000.

Bedarbių skaičiaus sumažėjimas aiškinamas pradėjusia reikėti karinių užsakymų įtaka. Tuo tarpu daugiausia karinių užsakymų yra gavusi tekstilės ir lektuvų pramonė: Toronto sritis už \$15.376.000, Otavos — \$5.415.000, Niagara — \$1.685.000, Kitchener-Quelph sritys — 1.419.000, Hamiltono — \$1.050.000.

Sviesto trūkumas tęsis dar kelias savaites

Kanados žemės ūkio departamentas praneša, kad dabar pasidarys trūkumas sviesto tęsis iki pavasario, kol padidės pieno gamyba. Vyriausybė yra nusistatčiusi prieš sviesto importą iš N. Zelandijos, nors trūkumas siekia apie 1.200.000 svarų.

Tačiau praeitos savaitės galės sviesto kainą vėl gerokai krito — bent 8-10 centų ir Toronte. Kai kuriose Kanados srityse krito 3-4 centus.

Kanada — pasaulio meisteris

Kanados ledo rutulio rinktinė, atstovaujama Lethbridge "Maple Leaf" komandos, pasaulio ledo rutulio pirmenybėse, įvykusiose Paryžiuje, pasiliko pasaulio čempionu, baigminėse rungtynėse kovo 17 d. nugalėjusi Švediją 5-1. Kanada laimėjo visas 6 žaistų rungtynes, įvarčių santykiu 62:6, kuris parodo kanadiečių pranašumą šioje sporto šakoje. Po Kanados ir Švedijos toliau lentelėje sekė: Šveicarija, Norvegija, JAV, Suomija ir Britanija.

— Otava. — Kanada plieno vartojimą civiliams reikalingams sumažina apie 20%.

PARDUODAMA MĖSINĖ — KIAULIENOS PARDUOTUVE

Dundas gatvėje (prieš Lakeview Ave.). Įsteigta prieš 45 metus. Parduodama, kadangi savininkas išvyksta dėl senatvės. Susidada: iš krautuvės ir 5-kių kambarių, mediniai įrengimai, gerai dažyta, karštas vanduo, kūrenama alyva, namas mūrinis ir viršuje dirbtuvė. Savaitės apyvarta apie 800 dol., bet gali būti ir daugiau. Yra visi reikalingi krautuvei įrengimai. Pilna kaina — 19.000 dol. Įmokėti tam tikrą sumą iš karto.

JOHN BOYKACH, BROKER

1187 Dundas St. W., Tel. KE 2263

SPORTO ŽINIOS

Sportas pavergtoje Lietuvoje

Dailiojo čiuožimo čempionai LTSR

Vasario pradžioje Kaune įvyko dailiojo čiuožimo pirmenybės. "Respublikos čempiono vardus" išsikovojo Leokadija Klimavičiūtė (K) ir Algirdas Guzikauskas (Vil.). Antrąją vietą laimėjo Daugėlaitė (K) ir 3-ją Kuprevičiūtė (Vilnius), vyrų grupėje Senkus (Vilnius) ir Seckus (K). Teisėjavo J. Pūrelis vadovaujama komisija.

— Kaune Kūno Kultūros Instituto čiuožykloje per visą žiemą nebuvo prisirengta įvesti apšvietimo vakarais. Rungtynių metu nebuvo pasirūpinta apšildyti žaidikų persirengimo kambarių. Tarnautojai ir darbininkai negalėję džiaugtis tuo sportu dėl apšvietimo nesutvarkymo. A.

Padidino bokso komandas

Nuo Naujųjų Metų vietoje 8 svorio kategorijų įvesta 10. Pagal naujas taisykles įvyko pirmenybės Kaune ir Vilniuje. Žaidė Vilniaus Karininkų Ramovė su Kauno "Žvaigždė" ir abejais rezultatu 15:5, laimėjo vilniečiai.

Kauno ledo rutulio varžybos

Sportininkai LTSR gali veikti daugiausia darbininkų komandų priedangoje. Sausio 28 d. varžybose "Inkaras" įveikė Kūno Kultūros Institutą pasekmė 11:0, išsikovojo teisę rungtyniauti su Vilniaus "Spartaku" ir teisę žaisti tarp miestinės ledo rutulio rungtynėse Vilnius-Maskva.

Rusai slidininkai išstūmė lietuvius

Vilniaus slidinėjimo pirmenybėse visas pirmąsias vietas laimėjo maskoliai, tai Kovalevskas, Stagnienko, Roznov, Ribakov ir paskutinis Kazlauskas. A.

Maskva 15:1 rezultatu nugalėjo Vilnių

Vasario 3 d. Vilniuje įvykusiose ledo rutulio pirmenybėse Maskvos "Spartakas" nugalėjo Vilniaus "Spartaką" šiuo milžiniš-

ku skirtumu. Už Vilnių žaidė: vartininku Kudriašov, gynėjais — Stelmokas, Balinskas, Petraitis, Ganauskas, Glazkov, Sciotskin ir Andriejev. Teisėjavo Vaškėlis ir Klimas. A.

Krepšinis LTSR

Vasario pradžioje Kauno didžiojoje krepšinio halėje vyko lietuvių krepšinio pirmenybės. Šiauliai laimėjo prieš Mariampolę 38:36, Vilniaus vyrų komanda įveikė Telšius 49:35, Kaunas Panevėžį — 73:33. Moterų grupėje vilniečiai lengvai įveikė Mariampolę 42:5 ir Kaunas Panevėžį — 48:22, klaipeidietės tik į pa-baigą šiaip taip laimėjo prieš šiaulietes — 36:32.

Ypatingai įdomios krepšinio rungtynės įvyko vasario 10 tarp Vilniaus ir Kauno komandų. Anksčiau kauniečiai visada be didelio vargo laimėdavo, bet pastarąjį kartą vilniečiai parodė stiprų pasipriešinimą. Pirmą kėlinį kauniečiai laimėjo 13:12, bet po pertraukos vilniečiai persvėrė 14:13. Likus 9 minutėms vilniečiai vedė 22:21. Tuo metu įvyko persilaužimas. Kauno komanda perėjo atakon ir Sercevičius eile tikslų metimų ir graži žaidimų pakėlė pasekmę iki laimėjimo — 39:24. Vilniaus komandai vadovavo Kulakauskas, o iš žaidikų ypač gerai pasirodė Skuodis.

Mariampolė netikėtai sulupo Telšių stiprią komandą 47:31, gi Šiauliai laimėjo prieš Klaipėdą 44:32. Klaipeidietės nugalėjo telšietes 39:38, lengvai prieš Mariampolę laimėjo panevėžietės 41:14 ir kaunietės prieš Šiaulius 69:12.

Kovo 8-12 Minske įvyko Rygos, Vilniaus, Talino ir Minsko komandų krepšinio pirmenybės, gi kovo 15-26 įvyko dar didesnės pirmenybės Charkove kur žaidė Maskvos, Leningrado, "Rusijos Federacijos", Ukrainos, Gruzijos, Lietuvos, Latvijos, Estijos vyrų ir Maskvos, Leningrado, Azerbeidžano, Gruzijos, Uzbekistano, Latvijos ir Lietuvos moterų krepšinio komandos.

M. MAYZEL'S CLOTHES

530 1/2 Queen St. W. Tel. WA 5374

Isteigta prieš 60-tį metų, plačiai žinoma rūbų siuvykla-krautuve. Darome pagal užsakymus: kostiumus ir paltus — vyrams ir moterims. Turime pasiūtų paltų.

MES PERKAME KUR

MODERNI LIETUVISKA

Vyriškų rūbų krautuve

Paltai ir kostiumai parduodami gatavi ir pagal užsakymą: Skrybėlės, įvairūs švarkai, kelnės, megstukai, viršutiniai ir apatiniai baltiniai, kojinės, pirštines ir kt.

Visų dalykų didelis pasirinkimas

Nuolaidos lietuviams 10%

Savininkas P. Salmonaitis

DERBY MEN'S SHOP

2576 YONGE ST. TORONTO

Telefonas HY 9624

AUTOMATINIS laikrodis įjungia ir išjungia gąz, kai jūs nesate namuose.

Moffat 5750 CPC

DE LUXE — Kaina \$299.50

Užėikite ir apžiūrėkite tuos ar kitokius modelius

MICHAEL'S RADIO & APPLIANCES

1390-92 QUEEN ST. W. (prie O'Hara)

Atidaryta vakarais

Telefonas KE 4579

Lietuvis radio mechanikas

L. KOCIUS

949 Dundas St. W. netoli Lietuvių bažnyčios. Tel. WA 1691 priima pataisymus visų rūšių radio aparatus. Darbas atliekamas gerai ir švningai. Kreiptis nuo 9 iki 2 val. popiet. Pataisymus palikti galima bet kuriuo metu

ZIEDUS, PINIGINES IR ALBUMUS

su lietuviškais ženklais ir įvairius laikrodžius, gausite tik pas vienintelį "Adrian Jewellers" atstovą

JONĄ BERZINSKĄ

872 Dundas St. W. Tel. WA 2429
106 Evelyn Cresc. Tel. MU 3940

Ir ten pat užpildysiu Jums "Income Tax" pareiškimus.

TEL.

EM 3-2131

Budime

24

valandas

Moterų rūbų siuvėja

N. ŠALKAUSKIENĖ persikėlė į 69 Essex St.

Bloor ir Ossington gatvių rajone. Tel. LA 6432

R. MacIntyre Aylesworth B.A.

ADVOKATAS IR NOTARAS

B. 61, 880 Bay Str. (Bay Grosvenor Bldg.)

Tel. RA 2107-8 arba RA 1787

Kalbame vokiškai ir rusiškai

Nuo š. m. kovo mėn. 15-tos dienos

LUNA Foto studija

LIETUVIŠKAME CENTRE

984 DUNDAS ST. West, TORONTO

TELEFONAS ME 8967

Simtai ir tūkstančiai Kanados šeiminių kalba apie naują patentuotą Thermo skalbimo mašiną, kuri sutaupo joms daug dolerių kiekvieną skalbimo dieną. Ši mašina išlaiko karštą vandenį per visą skalbimo laiką. Specialus CONNOR nešvarumų surinkėjas atskiria nešvarumus ir ne-mašo jų su švariais baltiniais. Ši skalbimo mašina yra vienas iš geriausių šios rūšies instrumentų

MES MOKAME GERĄ KAINĄ už Jūsų seną skalbimo mašiną ir už naują CONNOR-THERMO galite mokėti Jums patogiomis išsimokėjimo sąlygomis.

ROYCE RADIO & FURNITURE CO.

1529 Dupont St. W., Toronto.

Tel. LL0175

Kalbame ukrainietiška

UKRAINIEČIAI SAVININKAI
G. LUKE'S
& Electrical Appliance Co.
797-799 Dundas St. W.
Toronto,
Tel. WA 9228 Tel. WA 9228

Parduodame
SKALBIAMAS MAŠINAS
DUODAME IŠSIMOKĖJIMUI

Kas pirs šias mašinas, gaus 2-jų metų garantiją.

Jeigu norite pirkti virtuvę ar šaldytuvą, geriausiai pirkti fabriko

MOFFAT

Parduodame piano akordeonus

Norėdami elektros reikmenų ar sofų (chesterfields) paskambinkite mums ir mes pristatysime Jums į namus.

Pirmos eilės lenkiška rankinė Telefonas EM 3-0360

SKALBYKLA — WOODBINE HAND LAUNDRY
Rūbų valymas
Mes paimame iš namų ir pristatome. Kainos neaukštos
205 Euclid Ave. (prie Dundas St.), Toronto, Ont.

Duona, pyragaičiai, tortai
pristatomi į namus, skambinkite: LL 7445
BEAVER BREAD LIMITED
103 Lightbourne Ave. Toronto

UKRAINIEČIAI LAIDOTUVIŲ DIREKTORIAI
įsikūrę prieš 27 metus
CARDINAL & SON
366 Bathurst St. Toronto Telefonas WA 9954

LONDON FURNITURE CO
Pilnas baldų pasirinkimas. Minkšti baldai—parduodami nauji ir atnaujinami seni. Kalbame europ. kalbomis
875 Queen St. W. Toronto. Tel. PL 2010

Kas nori namus arba biznį pirkti
arba parduoti, kreipkitės į mus.
Rasite teisingą ir nuosirdų patarimą
Kalbame lietuviškai — klauskite Peter
ROBERT P. RICE REAL ESTATE
656 BLOOR ST. W., TORONTO. TEL. LA 1277.

Prityręs kvalifikuotas lietuvis laikrodininkas

STINSON'S JEWELLERY
2186 DUNDAS ST. W. TORONTO

Taiso ir parduoda laikrodžius, žiedus ir visokias brangenybes
Garantuotas darbas ir prieinamos kainos
Krautuvė atidaryta kasdien iki 8 val. vakaro.

Lietuviška Baldų Krautuvė
"ATLANTIC CITY UPHOLSTERING CO"
Sav. J. Kamishaitis
899 BLOOR ST. W. TORONTO Tel. LO 1438

"Reiškite jausmus gelėmis" — skambinkite AD 1618

THE VICTORY FLORIST

Vestuvių puokštės, vainikai, dekoratyvinės gelės bei vazonai
Sav. A. MERKER 576 QUEEN ST. W. TORONTO

Užsisakykite anglis
PARLIAMENT FUEL CO.
Savininkas lietuvis Augustinas Undraitis (A. Underhill)
Telefonas RI 4411 143 Hamilton St., Toronto

Visų rūšių laikrodžius, puošmenas ir brangenybes
rasite 10-15% pigiau, negu kitur, pas

LAIKRODININKA
turintį 30 metų profesinę praktiką
Kalbu lenkiškai
M. MAJINA — 1187 DUNDAS ST. W. TORONTO

LIETUVIŠKAI KALBĄS KAILININKAS
Parduodami gatavi ir siuvami pagal Jūsų užsakymą kailiai.
Kailinių taisymas ir persiuvimas.
Duodama lengvam išsimokėjimui
BERGMAN FUR CO TORONTO
197 Spadina Ave. Prieš ateidami skambinkite: EM 4-6509

MANNING CARTAGE & MOVERS
184 Manning Ave.
Tel. WA-0791
Perkraustome ir pervežame įvairius daiktus vakarais ir dienos metu. Kalbame vokiškai, rusiškai ir lenkiškai.

AKIŲ SPECIALISTAS
L. LUNSKY, R.O.

Pritaiko akinius visiems akių defektams. Išstoria akių nervus, kurie dažnai sukelia galvos skaudėjimą ir nervingumą.
Kalba slavų kalbomis
470 College St. W. Toronto
Tel. RA 3924

SHIFF'S
VALYMAS —
PROŠAVIMAS —
PATAISYMAS —
Kalbame lietuviškai
909 Dundas St. West. Toronto
Telefonas EM 4-6649

Dr. Chas. OKUN
DANTISTAS
838 Dundas St. W. Toronto
(kampas Euclid Ave.)
Priima vakarais pagal susitarimą. Tel. WA 9822

DR. F. TICKETT
Gdytojas
ir
chirurgas
Priėmimo valandos 2-3 ir 7-9 po pietų
11 Gore Vale Ave. Toronto
Telef.: WA 3754

BR. BUKOWSKA, R.O.
AKIŲ SPECIALISTĖ

Tikrinu akis ir pritaikau akinius suaugusiems ir vaikams.
Priėmimo valandos: kasdien nuo 10 val. ryto iki 9 val. vak.
Sėkmadien. pagal susitarimą.
55 St. John's Rd. W. Toronto
kampas 94 Laws St.
Tel. LYndhurst 0052

DANTISTAS
J. A. GORCHYNSKI
B.A., D.D.S.
312 Bathurst St.
Bathurst Medical Building
Telef. EM 3-6373 Toronto

STANLEY SHOE STORE
Aukščiausios rūšies moterų, vaikų ir vyrų batai, normalaus dydžio ir platus (EE—EEE)
1438 Dundas St. W. Toronto
(prie Gladstone)

Dr. WILLIAM J. ZINCHESIN
B.A., M.D., L.M.C.C.
GYDYTOJAS ir
CHIRURGAS
Priėmimo valandos 2-4.30 ir 7-9 po pietų
386 Bathurst St. Toronto
Tel. WA 1344

ATSILANKYKITE! "PARK RESTAURANT"
1002 Dundas St. W. (pora minučių kelio nuo lietuvių bažnyčios)
Čia tikrai erdviausioje Toronte lietuviškoje valgykloje
Jūs gausite pigiai, sočiai ir skaniai pavalgyti didelį pasirinkimą lietuviškų ir kanadiškų valgių ir nusiipirkti išsineštinai krautuvių kainomis įvairių maisto gaminių naujai atidarytame delikatesų skyriuje.
Atidaryta nuo 6 val. ryto iki 11 val. vakaro. Tel. ME 0023
Su pagarba sav. A. Šmigelskis

TEL. WA 6812 587 QUEEN ST. W. TORONTO

QUEEN WEST FURNITURE CO

Didelis pasirinkimas naujų ir vartotų baldų.
Dirbame pagal užsakymus baldų — chesterfield ir studio — komplektus ir parduodame kilimus.

• lovų komplektai,
• suvamos mašinos,
• krosnys ir tt.
Kalbame rusų kalba

Aukos Toronto Bažnyčios Statymo Fondui

Toronto Bažnyčios Statymo Fondo Valdyba nuoširdžiai dėkoja visiems aukojusiems ir skelbia vardines aukas:

Aukojo po:
\$50 — S. Laurenitis;
\$40 — V. Pakštys;
\$25 — Dalinda, J. Indrelė;
\$24 — P. Ališauskas, A. Diržys;
\$22 — A. Augutis;
\$20 — K. Cincikas, J. Joneliūnas, J. Petruška, M. Pocienė, J. A. Savalionis;
\$18 — Jarašiūnai;
\$17 — Goteitai;
\$16 — S. S. Treigys;
\$15 — P. Ličas, A. Stukys;
\$13 — I. Kaknevičius, P. Prankienė, L. Salna;
\$12.50 — J. Stulgys;
\$12 — P. Augaitis, M. Barškutis, L. Kalinauskas, J. Mačiulis, V. Užupis;
\$11 — E. S. Čepai, B. Cvirka;
\$10.50 — I. Gataveckas;
\$10.25 — O. A. Hozas;
\$10 — P. Alekna, J. Bakšys, T. Baikus, Baneliai, E. O. Bartkai, P. Bražukas, P. Butrimienė, O. Dalindaitė, J. Drabato, J. Daunys, O. Gataveckienė, L. Gataveckas, V. J. Germanavičius, F. Gekis, O. I. Girdauskai, K. Griškevičius, V. Gylis, J. Ivaška, K. Kazlauskas, V. A. Kazlauskai, O. Kalinauskas, Kiškūnas, A. Kriščiūnas, K. Kulikauskas, A. Laurinavičius, V. Matulaitis, J. Maziliauskas, J. Paškevičius, J. Petrušauskas, J. Prakapas, J. Prišas, N. Ramonaitė, A. Rackus, A. Rinkūnas, A. Saulis, V. Sendžikas, M. Slapkauskaitė, E. Stungurs, A. Sodaitis, Tamulaičiai, K. Taujenienė, J. Taujenis, A. Taujenytė, B. Urbelis, A. V. Vaitkai, A. Vasiliauskas, B. Vaidila, J. Valantiejus, O. Venskaitytė, Venskaitienė, O. Veteraitienė;
\$9 — J. E. Bukšaitis, P. Imbrasas, J. S. Paketurai;
\$8 — A. Žekonis;
\$7 — A. Jakimavičius, G. Penkauskaitė, J. Yokubynas, E. Juknevičienė;
\$6 — B. Augustaitė, S. Čepas, S. Kavaliauskas, P. Kušlikis, V. Kriščiūnas, A. Sagevičius, A. Micūnas, V. Vindašius, L. Seškus, J. Zaliaduonis;
\$5.75 — A. Ašoklis;
\$5 — A. Kukleraitė, P. Kriščiūnai, A. Kiškis, A. Kežinaitis, S. Kymantas, F. Kasperavičius, Kazlauskas, A. Kuzmarskis, V. Lakavičiūtė, P. Lakauskas, S. Laurušaitytė, G. Lastauskienė, S. Luina, K. Lukošius, O. M. Maciūnaskai, M. Mačiulienė, B. Mičiulevičius, B. Matulevičius, E. Miliauskas, O. S. Nalivaikai, V. Naruševičius, L. Norvaiša, P. Padolskis, V. Penkauskas, V. Petraitis, V. Pavilauskas, E. Petkūnaitė, P. Plėta, Racevičius, J. A. Ranonis, P. Razgaitis, V. Razaminkas, P. J. Riaubai, V. Rutkauskas, L. Rutkauskas, Z. Saurezazas, J. Simonavičius, E. Skirgailaitė, J. Stalioraitis, V. Simonavičius, J. Starkevičius, V. Senkus, J. Smilskis, L. S. Sileikytės, M. Abromaitis, O. Apanavičienė, J. Apanavičiūtė, P. Aušrotas, J. Alšauskas, S. Augaitienė, S. Aušrotienė, P. Augustinavičius, J. Azubalis, J. Baltakys, J. Bakutis, A. Bagdonas, A. Brakas, V. Balys, V. Balys, A. Baltrušas, J. D. Bielošanokas, A. Bražys, G. V. Butkiai, S. Bubulis, J. Caplikas, P. Caponkus, Ciuplinskis, A. Burdulenė, Dauksa, J. Danisevičius, A. Didas, P. Dundzys, V. Gavėnas, V. Gataveckas, J. Gataveckas, K. Gaputis, B. Grabauskaitė, J. Grinsys, Giniutis, E. Garbuzaitė, K. Grigaitis, Drkšas, M. J. Endzinienė, E. Jasevičiūtė, P. Jasevičiūtė, P. Jurenas, V. Jagėlevičius, S. Juknevičius, K. Janeliūnas, Ivaškiene, P. Karvelis, G. Kačenauskas, O. J. Kazakevičiai, A. Kaunarkis, S. Kudulis, G. Kuzmarskienė, J. Karka, V. Karsakas, I. Kulikauskas, A. Švažys, E. Šlekys, B. Trinka, D. Urbonavičiūtė, T. Vadauskas, A. Vincas, P. Vizauskas, E. Vabalienė, J. Zemaitis, P. Žymantai, J. Žilys;

\$4 — K. Abromaitis, S. Dargis, S. Juozapavičius, J. Juodis, B. Kiurienė, I. Kazlauskas, A. Mirskis, S. Petrulienė, V. Puniškienė, K. Rusinas, L. Rudaitis, B. Stasiulis, V. Sadauskaitė, J. Šablinskis;
\$3 — J. Danaitis, V. Abromaitytė, A. Bumbulis, F. Barkauskas, V. Dailydė, A. Laugalienė, S. Grigaliūnas, I. Juškevičienė, M. Jankevičius, K. Juozapavičienė, Z. Morkūnaitė, P. Miniotas, V. Pundzius, V. B. Steponaitis, A. Simanavičius, B. Sakalauskas, B. Šapagaitė, A. Rūkas, J. Revas, J. Ulaitis, J. Žadeikis, E. Morkūnaitė. (Bus daugiau).

GERRY & DAVIDSON
Indai ir geležies reikmenys
Skubiai pristatome į namus
848 Dundas St. W.
PL 1849
Kalbame rusiškai

D. HOLOTA REAL ESTATE
Pirkimo — pardavimo tarpininkas
496 Queen St. W.
(prie Denison Ave.)
Tel. WA 5232 Toronto

"EUROPA" FOTO-STUDIO
Tel. WA 6849
615 Queen St. W. Toronto
Mūsų specialybė vestuvinės, šeimų nuotraukos ir spalvoti portretai
Darbas pirmos rūšies

DANTISTAS
Dr. ELIAS WACHNA
Priėmimo val. 10-12, 2-6
Pirmadieniais ir ketvirtadieniais priima taip pat 7-9 popiet
386 Bathurst St. Toronto
Tel. EL 6515

W. A. LENCKI, B. A.
Advokatas — Notaras
73 Adelaide St. W.
Room 322
Telefonas EL 3161
Toronto

LIETUVIŠKA MOTERŲ PLAUKŲ KIRPYKLA
JANET'S BEAUTY SALON
Skambinkite: GE 6620
346 Broadview Ave. Toronto
Sav. J. Viliūnienė
Atidaryta kasdien 9-9 val.

Kai norisi nusišypsoti...

Nebepalik
JAV pieno išvežiotojai palieka pieną prie durų visai neduodami jokio ženklų.
Kartą ponias Brown išvažiudama ilgai laukui, paliko prie durų raštelį pieno išvežiotojui: "Išvažiuoju ilgai laukui, nepalik nieko, kol grįšiu".
Po kiek laiko grįžusi, rado kitą raštelį: "Įvykdėm, ką tamsta įsakėte. Dėkojam".
Iėjusi į butą rado jį visiškai tuščią.

Nenori praustis
Dukrelė: — Mamyte, ar būtina reikia man praustis?
Motina: — Taip, aišku vaikeli!
Dukrelė: — Bet aš manau, kad geriau būtų tik su pudra pasitepti, taip kaip tamsta darote!
— o —
— Jis buvo pats didžiausias degtinės gamintojas visoje apylinkėje, bet vargšas buvo labai nelaimingas!
— Kodėl?
— Jo sūnus buvo didžiausias vartotojas.

Gerai mokosi
— Sakyk, vaikeli, kokį pažymį gavai?
— Lygiai penkis, mamytė!
— O tai labai gerai.
— Taip, vieną 2, vieną 1 ir dar vieną 2! ...
— o —
— Žinai, Petrai, aš nesutikau ten dirbti.
— Kvailai padarei.
— Bet aš ten nemačiau jokių perspektyvų.
— Kaip tai?
— Labai paprastai — fabriko duktė jau išteklėjusi ...

Greit išmoksta
— Jonai, ar tu gali išvaizduoti, mūsų kaimynas Petras per tris dienas pukačiausiai angliškai kalbėti išmoko!
— Nesuprantu.
— Anglai irgi nesupranta, bet jis kalba.

Nelandi
Seimininkė: — Maryte, kaip matau, tu labai landi pasidarei. Užsigavusi Marytė: — Nieko panašaus, ponias, šiandien valydami kambarius, palovėn, patalėnė nežvilgtelėjau!
— o —
— Tai reiškia, pone gydytoja, jei aš nusimaudyčiau jūros vandenį, tai tos dėmės pranyktų nuo mano kūno?
— Taip, tikrai ir nebūtina jūros vandenį, užtektų tik vandenį su muilu.

— o —
Maskvoje siuvėjų artelė padovanojo Stalinui puikios medžiagos gabalą. Stalinas liepė pašaukti siuvėją ir paklausė, ką iš tos medžiagos galima padaryti.
— Nieko daugiau kaip tik geras kelnės, — atsakė Maskvos siuvėjas.
Stalinas tą medžiagą pasiuntė į Varšuvą. Iš Varšuvos siuvėjas gavo atsakymą, kad medžiagos užteks visam kostiumui. Nušėbintas ir sudomintas Stalinas pasiuntė tą medžiagą dar ir į Londoną. Londono siuvėjas pranešė, kad išeis kostiumas ir dar pridėtinės kelnės. Stalinas dar labiau susidomėjo, kodėl taip nevienodai į apskaitę siuvėjai. Jam atsakė Londono siuvėjas. Ką atsakė? Ogi kad medžiagos dydis yra tas pats, bet Stalino dydis nebe tas pats Maksvoje ir Londone.

HOLLYWOOD CLOTHING
Nauji ir dėvėti vyriški žieminiai PALTAI \$5-\$59
Vyriškos SKRYBELES po \$5
Pasirinkimas iš 8 spalvų
500 dėvėtų ir naujų kostiumų specialus išpardavimas nuo \$ 8 ligi \$ 40
270 Queen St. W.
(prie Beverly) Toronto

Kainos nepakilo pas:
ART FASHIONS
didžiausiose Toronto kėdėse krautuvėse:
536 Queen St. W. ir 1158 St. Clair Ave. W.
Mes turime šimtus suknelių, apsiaustų, kostiumų ir paltų. Geriausias rūšies ta pačia žema kaina. Mes pagelbėsime Jums išgyti pavasario rūbus.
Pirkite patogiomis išsimokėjimo sąlygomis
Tel. WA 7537 Tel. WA 8497

MARGIS DRUGS
JONAS V. MARGIS Phm B.
19 St. John's Road (prie 3131 Dundas St. W.)
Parduodama Penicilin, Streptomycin ir kiti moderniškai vaistai.
Paruošiami vaistai pagal receptus
Kosmetika: Yardley's, Richard Hudnut — Max Factor ect.
Telefonas LAIKOMOS PALANGOS Telefonas TREJOS DEVYNERIOS MU-9543 MU-9543

SUSIRGUS KREIPKIS Į
YARMEY CLINIC
314 BATHURST ST., TORONTO
Slavų medicinos klinika, vadovaujama Dr. W. I. YARMEY
Telefonas: EM 4-7146.

JEIGU NORITE NESIOTI GRAŽIAI NUKIRPTUS PLAUKUS eikite į
LIETUVIŠKĄ KIRPYKLĄ
867 DUNDAS ST. W. (prie Manning Ave.) TORONTO
Kerpame skubiai. Nesugaišite brangaus laiko.
Sav. Br. Pakėnas

Spausdiname
laikraščius, žurnalus, knygas ir įvairius smulkius spaudinius: pakvietimus, atvirutes, blankus, pažymėjimus, vizitines korteles, vokus ir kit.
Darbą atliekame lietuviškomis raidėmis ir švairiu linotipo rinkimu.

„ŽIBURIŲ“ Spaudos Bendrovė
941 DUNDAS ST. W., TORONTO. Telefonas EM 3-4265

RUTH FROCKS
Moteriškos suknelės, kostiumai, paltai, apatiniai, kojines ir kt.
Duodame lengvam išsimokėjimui
1637 Queen St. W. (prie Roncesvalles) Toronto. Tel. LO 7882

TORONTO, Ont.

BSF Valdyba pas Kardinolą
Prašiusio sekmadienio vakarą J.E. Toronto kardinolas J. C. Mc Guigan savo privatojoje rezidencijoje priėmė Toronto lietuvių katalikų bažnyčiai statyti fondo valdybą.

Užtrūkusiame apie pora valandų jaukiame pasikalbėjime, J.E. kardinolas lietuvių parapijai pažadėjo laikinai duoti didesnę bažnyčią sekmadienių pamaldoms, o taip pat reguliariai per tam tikrą laiką naudotis didesne sale. Jo Eminencija džiaugiasi gausiu lietuvių skaičiumi Toronto ir reikią vilties, kad lietuvių katalikai bus duosnūs naujos bažnyčios statymo fondui. Kardinolas yra labai susirūpinęs Toronto lietuvių ir bažnyčios statymo atveju, pažadėjo finansinę paramą.

Apylinkės LOK posėdis

Praeitą ketvirtadienį Toronto apylinkės LOK prezidiumo posėdyje buvo svarstytas artėjančios Tautos Fondo rinkliavos bei kartu pravesimo lietuvių surašymo užbaigimo klausimas. Rinkliavai bei registracijai sutvarkyti išrinkta speciali komisija, kuri paruoš planą, paskirstys miestą ir rajonus ir balandžio 13 d. sušauks visų organizacijų atstovus į specialų posėdį, kuriame bus sutarta, kurios organizacijos kuriuos rajonus pasirinks ir išsiaiškinta dėl vienodos rinkliavos bei surašymo tvarkos. Taip pat tada bus nustatyta, kaip ilgai rinkliava ir surašymas tęsis. Tai priklausys nuo to, per kiek laiko organizacijos numatys darbą baigti.

Rinkliavai Vasario 16 gimnazijai aukų lapai jau išsikirstyti organizacijoms ir rinkliava vykdoma. Ji baigiama balandžio 10.

LOK posėdyje dalyvavo ir Tautos Namų Fondo Valdybos pirmininkas p. Strazdas, kad buvo tartasi ir TNamų reikalais. Šiuo atžvilgiu apgailestauta, kad kaikiurios organizacijos ir darba nesijungia, tad nutarta kreiptis į jas dar kartą tą reikalą aiškinti.

Bendras visų tautybių antibolševikinis sąjūdis, su kuriuo LOK turi gyvų ryšių, taip pat palengva varo savo darbą pirmyn ir praeitą seštadienį buvo susirinkęs posėdžio, kuriame buvo pradėta svarstyti statuto klausimas.

Didelis parengimas

Balandžio 28 d., seštadienį, ukrainiečių salėje College gatvėje rengiamas didelis pobūvis.

"Verslo" S-gos

visuotinas susirinkimas įvyksta balandžio 15 d. 3 val. p.p. 404 Bathurst Str. ukrainiečių salėje IV aukšte. Dienotvarkėje valdomųjų organų perrinkimas ir kt. reikalai.

Kviečiami visi nariai ir svečiai atsilankyti.

Valdyba.

Atvyko iš S. Afrikos
Pereitą savaitę iš Prancūzų Maroko į Kanadą atvyko Jonas Keleris su šeima. Apsigyventi numato Toronto.

Filma

Sekantė sekmadienį parapijos salėje 3 ir 5 val. bus rodoma filma "Little Nelly Kelly", rekomenduotina jaunimui.

L. Dramos teatras atvyksta į Torontą

Pastaraisiais metais, atvykus kelioms dešimtims tūkstančių tremtinių, lietuviškasis kultūrinis gyvenimas šiaurės Atlanto nepaprastai pagyvėjo. Pagyvėjo ir meninių kolektyvų bei pavienių artistų veikla. JAV didžiojoje lietuvių kolonijoje atsirado daug menininkų profesionalų, kurie nesiduoda gyvenimiškos naštos suspaudžiamai ir kuria meninius vinytus, rengia koncertus, spektaklius, literatūros vakarus ir tt.

Kanada šiuo atžvilgiu yra nusikriaušta. Į ją atvyko ne tik trigubai mažiau tremtinių, bet ir daug mažiau profesionalų. Tuo būdu Kanadoje visi meniški pasirodymai tebėra mėgėjiški, išskyrus gal vieną Dramos Teatrą, kuris betgi tebelaužo pirmuosius ledus. Jei toks Naujorkas turi visą eilę stiprių pavienių menininkų, kurių dažnas arba jų grupės kuo nors organizuoja, jei Clevelandas turi "Ciurlionio" ansamblį, tai "sostinė" Čikaga nusileidžia, turėdama "Dainavos" ansamblį, jau senai veikiančią Stephens Singers mergaičių chorą ir dramos bei vaikų teatrą.

Gana gausi Toronto lietuvių kolonija, deja, į varžbas su anais centrais negali eiti, tačiau Torontas visoje gyvoje kultūrinėje veikloje dalyvauja nors tuos vietinius pasikviesdamas pas save į svečius su pasirodymais. Torontas gali didžiulius, kad jame jau lankėsi ne tik daugelis pavienių scenos menininkų su koncertais, bet ir stambiosios meninės grupės. "Ciurlionis" čia gastroliavo jau du kartus, Stephens Singers mergaičių choras ir "Dainavos" ansamblis po vieną kartą. Atseit Torontas dar nematė tik vienintelio stambaus meninio Čikagos lietuvių vieneto — L. Dramos Teatros.

Reikia pasidžiaugti, kad taip nebeilgai bus begalima sakyti, nes Lietuvių Dramos Teatras iš Čikagos į Torontą atvyksta balandžio 22 d. ir pastatys čia **RAKETA Į MENULĮ**, kurį režisuoja žinomas režisiorius J. Blekaitis, tas pats, kuris buvo nuykęs į Montrealį ir "Živilės" režisuoti.

Mes jau senai bematome profesionalų dramos aktorių vaidybą, tad džiaugiamės ir laukiame. Toronto lietuviškoji visuomenė kultūrininkų pastangas vertina jautriai, tad ir L. Dramos Teatrą beabejo džiaugsmingai sveikins. **SL**

Trys pobūviai

Po gavėnios torontiečiai lietuvių suskato pramogauti. Pereitą seštadienį įvyko net trys pobūviai: lietuvių parapijos salėje vakariene surošė Šv. Jono draugija, o šokius surengė LKK Draugija 404 Bathurst ir LAS ukrainiečių salėje College gatvėje. Čia pasirodė ir iš Montrealio atvykusi solistė p. Zaganavičiūtė. Tik gaila, kad solistei teko dainuoti dūmų debesys ir publiškai jau įsiūbavus. Rengėjams tiktų būti visdėlo jautresniems.

TABAKO FARMAI reikalinga vedusių pora ir vienas viengungis vyras. RR 6 Simcoe, Ont. J. Zemaitis.

Lankėsi Dr. Baltūnas

Buvęs Kauno miesto savivaldybės sveikatos skyriaus viršininkas, tremtyje daug veikęs Regensburge, Scheinfelde, Schw. Gmuende ir buvęs Liet. Tremtinių Bendruomenės pirmininkas, dabar gyvenantis Rochester, N.Y., kur dirba vienoje ligoninėje kaip gydytojas, praeitą seštadienį ir sekmadienį kartu su ponia ir jos sesute buvo atvykę į Torontą, į gimnaitės vestuves. Ta proga svečiai aplankė "T2" ir savo senus bičiulius, gyvenančius Torontą.

Projektuoja tunelį į Toronto salą

Toronto poilsio bei pramogų geriausia vieta beabejo yra sala, kur vasaros metų temperatūra esti bent 10 laipsnių žemesnė kaip mieste. Deja, sala netaip lengvai pasiekiamą, ypač tiems, kurie savomis susisiekimo priemonėmis naudojasi. Dėl to uosto komisija siūlo išvesti į salą tunelį, kuris eitų per dabartinį salos aerodromą. Kartu siūloma pertvarkyti ir pačią salą. Tunelio pastatymas beabejo daug kaštuotų, tačiau atpultų daug išlaidų. Vien žiemos kelto išlaidų per metus esą \$150.000. Kelias į aerodromą kaštuojas \$30.000. Miesto tarybai planas buvo pateiktas, bet daug kas reikė didelių abejonų ir planas dar gražintas projektuotojui.

Kanadietė — lietuvių bičiulė

Prieš kurį laiką iš Timminso tarnybiniais reikalais Torontą lankėsi prancūzų kilmės kanadietė ponia J. Larche. Timminso miesto burmistro pavaduotoja. P. Larche turi daug simpatijų lietuvių tautai, yra išmokusi daug lietuviškų žodžių ir nesunkiai gali sekti lietuvišką pokalbį. Turėdama lietuvišką žemėlapi, ji puikiai yra išstūdiavusi lietuviškas vietas, tikėdamasi kada nors jas ir asmeniškai aplankyti. Ypač p. Larche yra sužavėjusi lietuviškos liudies dainos, kurių ji išmoko iš Timminso lietuvių. Kalbėdama apie lietuviškas dainas, ponia Larche daro išvadą, kad lietuvių tauta turi būti labai įdomi.

Savo simpatijas lietuviams ponia Larche įrodo ir praktikoje: būdama įtakinga visuomenėje, ji ne vienam Timminse apsigyvenusi lietuviui yra parūpinusi gerą darbą. Gavusi Dr. A. Šapokos "Lithuania through the ages" ponia Larche vieną jo egzempliorių įdėjo į Timminso miesto biblioteką. Jos žiniomis, ši knyga kanadiečių visuomenėje turi nepaprastai didelį pasisekimą.

Dipl. inž. VYT. MATULEVIČIŲ,

mirus jo mylimai sesutei, užjaučia

Kurso kolegos.

Mieliems

VYTUI ir PETRUI MATULEVIČIAMS,

mirus jų sesutei Vokietijoje, reiškiamė gilią užuojautą.

Tr. Krilavičius ir B. Petkevičius.

TABAKO FARMAI reikalinga darbininkų šeima be vaikų. Geras atlyginimas. Kreiptis į A. Rinkūną, 545 Indian Road, Toronto arba telefonu KE 5739 vakare.

Išnuomojamas didelis kambarys dvieji vyrams su maistu. Kreiptis: KE 6398 arba OL 4717.

Išnuomojamas kambarys vienam vyrui. Kreiptis 10 Abbott Ave. bet kurio laiku.

"AIDUS"

bei kitus žurnalus ir laikraščius galima užsiprenumeruoti "Tėviškes Žiburias" knygyne. Čia pat galima gauti patys naujausieji ir įvairūs senesnieji lietuviški leidiniai. Pagaidejantiems atsisiųsti katalogus.

Prašome rašyti: "Tėviškes Žiburias" 941 Dundas St. W. Toronto, Ont.

ISSIKIRPK! PASIDĖK IR SAUGOK!

pergabena baldus, bagažą ir kitokį transporto patarnavimą pigiai atlieka **STANLEY VASARAJS** (latvis)

Gabenama ir į užmiestį

9 Delaware Ave. Toronto, Ont. Telef. (nuo 6 val. vak.) OL 1403

Š. m. balandžio mėn. 7 d. 8 val. vakare jaukių West End YMCA patalpų (College ir Dovercourt gatvių kampas) viršutinėje salėje

rengiamas smagus pasilinksminimas
— š o k i ų v a k a r a s

Kviečiame įtūmimą nepraleisti progos smagiai pasišokti.

Sokiams gros Toronto Universiteto kapela. Įėjimas tik 50 centų.

Rengėjai Skautai Vyčiai "Perkūnas".

Mūsų miela Valdybos narė

P. PETRONĖLĖ STOČKUTĖ ir **KAROLĮ ABROMAITĮ**, sukūrusius katalikišką šeimos židinį, nuoširdžiai sveikiname ir linkime laimingiausio gyvenimo.

KL Kat. Mot. Dr-jos Toronto skyrius.

Draugijos narė

PETRONĖLĖ STOČKUTĖ ir bičiulį **KAROLĮ ABROMAITĮ**, sukūrusius lietuviškos šeimos židinį, nuoširdžiai sveikiname ir linkime ilgiausių metų.

KLKK Dr-jos Toronto skyriaus Valdyba.

Vašingtono ir Naujorko pletkai

(Mūsų Naujorko korespondento)

— Per "Laisvosios Europos" siųstuvą Naujorko kardinolas Spellmanas užtikrino pavergtąsias sovietų tautas, jog amerikiečiai meldžiasi, prašydami malonės, jog kuo greičiausiai prisikeltų šios tautos: Lenkija, Latvija, Estija, Vengrija, Čekoslovakija, Rumunija, Bulgarija ir Kinija. "New York Herald Tribune" išdėjo visą kardinolo kalbą, "NYT" tik paminėjo patį faktą.

— Filipiniečiai buvo, laimingesni negu lietuviai, nes pradedant jų programą "Voice of America" pertransliavo jiems pasakytą Dean Achesono kalbą.

— "Amerikos Balsas" pradėjo programas portugalų ir kiniečių Svatow dialekto kaibomis.

— State Departamento specialius patarėjas informacijos klausimais E. Barret pasidžiaugė, kad "Amerikos Balsas" stiprėja dienomis. Naujasis persiuntėjas Miuncheno ir kituose kraštuose Amerikos programą ypač sustiprinę; 85 papildomos stotys į dabar siūnčia į Sovietų Sąjungą. Kiti šaltiniai tvirtina, jog net apie 10 mil. sovietų klausą kas-

dien "Amerikos Balsas" programos.

— Neseniai įvykusioje Ukrainiečių Konferencijoje, kurią aprašė NYT, jų prezidentas Dobriansky reikalavęs, jog dar daugiau būtų išplesta propaganda. Taip pat, kad tuoj pat būtų siunčiama ukrainiečių pogrindinių pagalba ir būtų skatinama visas pogrindžio organizacijos anapus geležinės uždangos jungtis vienam bendram tikslui.

— Naujorko spaudoje aprašė, kaip pavyzdį, tulo pabaltiečio likimą. Kinų nacionalistų laivo 6000 to "Dragon" kapitonas, kuris neseniai atplaukė į Naujorką, pasirodė esąs estas Aleksandras Musikas. 51 metų jūreivis, kaip ir jo gražioji žmona Eudokia, yra gimę Taline, iš kur juos išvijo sovietai. Su jais kartu plaukioja vienu Harris ir dukte Veronika. Siu si jie puikiai kalba estiskai, angliskai, kiniskai ir rusiskai. Sūnus Harris pasilikio Naujorko studijuoti Webb Institute laivų statybą.

Bolševikinė rusifikacija

"New York Times" ekspertas Sovietų Sąjungos klausimais Harry Schwartz praėjusią savaitę rašė apie neseniai paskelbtą Stalino kritiką ligšiolinės sovietų tautų rusifikacijos politikai. Tai tik patvirtino Vakarų žinias, jog rusai iš tikro siekia surusinti kitas tautas. Rusų magazinas "Vorosy Filosofii", esą, patvirtinęs, kad didelė dalis ne rusų tautų pakeitė savo lotyniškąjį alfabetą į kirilini. Tai esančios: 20 turkų tautelių, Ugro-somų, osetų, buriatų. Iki šiol tik baltiečiai, suomių, gruzinų ir armenų tautos tebeturi savąjį lotyniškąjį alfabetą. Stalinas skatinęs sovietų tautas naujuosius žodžius skolinis ne iš vakarų kalbų, bet iš rusų, gi tulas sovietų rašyva Mordinov tuos, kurie naudoja vakariečių naujadarus, apkaltino prisikėpus "buržuazinio nacionalizmo".

Religijų persekiojimas Sovietų Sąjungoje

Amerikiečių spaudoje nuolatos iškeliama sovietų užgrobtose teritorijose beatodairiniai vedamą religijų persekiojimą. Lietuviams katalikams pabėgėliams, čia gyvenantiems, skaudu, jog įvairūs laikraščiai, nolatlos iškeldami kankinių, kaip arkivyskupo Beran, kardinolo Mindszenty ir arkivysk. Stepinac nuopelnus katalikų bažnyčiai, niekad nesiteikia paminėti baisios skriaudos daromos katalikams Lietuvoje. Per išitus metus nebuvo užsiminta nė vienu žodžiu! Speciali "Religious News Service" turi savo atstovus Vatikane; gal pačiame centre apie tai nežinoma?

Neseniai paskelbta NYT žemėlapyje parodoma, jog labiausiai religija persekiojama Rumunijoje, Bulgarijoje ir Albanijoje, kiek mažiau Vengrijoje ir Čekoslovakijoje, geriau esą Lenkijoje, gi Jugoslavijoje pakencima. Lietuvos teritorija pažymėta tik juoda dėme. Ar tai ne ignoracija?

Alm.

MONTREAL, Que.

Projektuojama lietuvių kolonija

Kun. Kubilius, SJ, susirius su J.E. arkivyskupu Leger bei augs-ais miesto pareigūnais ir išsikėlęjus apie lietuviškos kolonijos steigimą, buvo gautas pritarimas. Jie taipogi pasizadėjo suteikti kolonijos steigimui reikalingą paskolą.

Numatoma nupirkti didelis sklypas žemės, kuriame tilptų lietuvių bažnyčia, mokykla bei apie trys šimtai gyvenamųjų namų. Namai būtų prieinami lengvomis išsiskokėjimo sąlygomis, imokant tūkstantį dol. namui esant užbaigiam, o likusius mokant dalimis per dvidešimt metų. Tuo būdu būtų įsteigta pirmutinė grynai lietuviška kolonija Kanadoje.

Fondas Bažnyčiai statyti

Balandžio 15 d., sekmadienį, tuoj po pamaldų, Aušros Vartų parapijos bažnyčioje, įvyks visų parapijiečių susirinkimas. Susirinkime bus aptarti bendrieji parapijos reikalai, bei išrinktas bažnyčios Statymo Fondo komitetas. Fondo tikslas yra kuo greičiau surinkti atitinkamą sumą pinigų, kad nedelsiant būtų galima pradėti bažnyčios statymą.

Aušros Vartų parapijos biuletenis

Montrealyje beveik kiekviena bažnyčia leidžia savo atskirą biuletenį, kuris aprūpina parapijiečius naujausiomis parapijos žiniomis. Tuo pavyzdžiu sekdamas,

Nuteisė popiežiaus įžeidėją

Italijos prokuratūra iškėlė bylą parlamento narei komunistei gražuolei Laura Diaz už įžeidimą Šv. Tėvo. Ji 1948 m. vienam mitinge yra pasakiusi: "Popiežiaus rankos yra suteptos Graikijos ir Palestinos vaikų krauju, nes jis nepajudino net piršto Graikijos ir Palestinos karui sulaukyti, taip pat kaip nepajudino piršto sulaukyti pasaulionį karą". Parlamentas nubalsavo šiam atvejui L. Diaz parlamentarinių nepalietiamumą atšaukti. Byla keliama remiantis 1929 m. Italijos ir Vatikano sutartimi, pagal kurią popiežiaus įžeidimas baudžiamas taip pat, kaip ir Italijos valstybės galvos įžeidimas. O toji sutartis dabar yra paskelbta valstybės konstitucijos dalimi. Ir net komunistai balsavo už tai.

Teisme Diaz bandė savo žodžius kitaip išaiškinti, bet pripažinta kalta ir nuteista 8 mėn. kalčiai.

Skotų nacionalistai

paruosė atsižymėjimo medalius savo veikėjams, kurie per Kalėdas iš Westminster katedros pavogė karūnacijos akmenį. Medaliai būsią paskirstyti Skotų Tautinio kongreso.

Beigų premjeras I. Pohlen kovą 30 d. taip pat išskrido 10 dienų vizitui į JAV.

AR JŪS PAGEIDAUJATE? PIRKTI NAMUS!

Norėdami pirkti ar parduoti namus kreipkitės į

A. Garbenis

Mes turime Toronto mieste pasirinkimui daug senų ir naujų namų. Kalbame: lietuviškai, latviškai ir slavų kalbomis.

Kreiptis: A. GARBENIS

H. M. DAVY & Co

REALTORS

105 RONCESVALLES AVE.

Tel. LA — 2763, LA — 6101, vakarais — KE — 5364

Vertimai — Pamokos — Konversacijos

Surašomi ir verčiami įvairaus turinio raštai į anglų kalbą. Duodamos anglų kalbos pamokos ir konversacijos pažengusiems

A. BAJORINAS

53 Oakwood Ave. Toronto, Ont. Tel. MELrose 8951

Kreiptis vakarais nuo 5.30 iki 6.30 val., išskyrus sekmadienį ir švent.

KINO "CENTRE"

772 Dundas St. W. Toronto

Kasdien nuo 6 val. vak. Jaukiai apšildyta — grynas oras

Ketvirtadienį — seštadienį, balandžio 5-7 d.

1. WIZARD OF OZ — spalv. — su Judy Garland, Roy Bolger

2. RACING LUCK — su Gloria Henry ir Stanley Clements

Pirmadienį — trečiadienį, balandžio 9-11 d.

1. MARK OF ZORRO — su Tyrone Power

2. SEVENTH VEIL — su James Mason ir Marg. Lookwood

LINKSMI IR ĮDOMUS PRIEDAI KIEKVIENOJ PROGRAMOJ
Prie kiekvienos programos rodoma nauja "Savaitinė apžvalga"

80% mokesčių mokėtojų, kurie tiksliai, pagal įstatymą, buvo užpildę pajamų mokesčių blankus, gavo

\$ 100.00

ir daugiau grąžinta 1950 metais

Zinoma, šiais metais ir Jūs galite būti laimingųjų tarpe. Pajamų mokesčių blankas užpildė ir kitus su mokesčiais susijusius reikalus sutvarko prityrę specialistai.

Užikite arba parašykite

JONAS J. JUSKAITIS

907 Dundas St. W., Toronto, Ont., Canada. Telefonas PL 4880